

> Retouradres Postbus 43006 3540 AA Utrecht

De Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Kazernesstraat 52
2514 CV DEN HAAG

NVWA algemeen

Catharijnesingel 59
3511 GG Utrecht
Postbus 43006
3540 AA Utrecht
www.nvwa.nl

Contactpersoon

T 088 223 22 33
F 088 223 33 34

Ons kenmerk

NVWA / 99806369

Bijlage(n)

2

Datum 3 juli 2025
Betreft Jaarbeeld 2024 NVWA

Geachte Voorzitter,

Hierbij bied ik uw Kamer, mede namens de minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) van en de staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport, het Jaarbeeld 2024 van de NVWA aan. De NVWA laat in het jaarbeeld zien wat de impact was van het toezicht bij de 7 publieke belangen waar de NVWA voor staat. Het jaarbeeld is toegankelijk via de website van de NVWA (<https://www.nvwa.nl/jaarbeeld2024>). Aan het jaarbeeld 2024 is de 'Stand van het Toezicht 2024' verbonden. Hiermee vraagt de NVWA aandacht voor de uitdagingen en dilemma's waar zij zich als toezichtorganisatie voor gesteld ziet.

Impact van het toezicht in 2024

Voedselveiligheid

Het publiek belang voedselveiligheid¹ richt zich op de hele plantaardige en dierlijke voedselketen. Dat betekent een grote diversiteit aan onderwerpen, taken en manieren om toezicht te houden. De Inlichtingen- en Opsporingsdienst van de NVWA, waarvan het jaarverslag 2024 is bijgevoegd, deed onderzoek naar fraude in de handel in afgekeurde kruiden. De NVWA voorkwam zo dat kruiden met te hoge waarden aan giftige stoffen op de markt kwamen. Ook had de NVWA volop aandacht voor PFOS (in vlees van grazers) en PFAS (in eieren). De NVWA werkte daarnaast samen met het bedrijfsleven aan een handleiding hoe om te gaan met kruisbesmetting bij allergenen. Hierdoor kwam er meer duidelijkheid over waarschuwingen op levensmiddelen voor consumenten met een allergie.

Productveiligheid

Binnen het publiek belang productveiligheid² draagt de NVWA bij aan het vergroten en borgen van de veiligheid van consumentenproducten door bedrijven. In 2024 ging de aandacht onder meer naar de veiligheid van bakfietsen en naar speenkoorden. Ook richtte de NVWA zich in 2024 op de groei van de verkoop van online producten buiten de Europese Unie. Samen met andere toezichthouders voerde de NVWA de succesvolle social media campagne #Weet wat je online koopt. Ondernemers zelf zijn verantwoordelijk voor de veiligheid van hun producten. Met de nieuwe methode 'Inspectie op afstand' draagt de NVWA bij aan het vergroten van de ondernemersverantwoordelijkheid voor de veiligheid van attractie- en speeltoestellen.

¹ <https://www.nvwa.nl/voedselveiligheid>

² <https://www.nvwa.nl/productveiligheid>

Tabaks- en alcoholontmoediging

Met het publiek belang tabaks- en alcoholontmoediging³ draagt de NVWA bij aan het Nationaal Preventieakkoord⁴ op weg naar een rookvrije generatie. In 2024 zette de NVWA volop en met succes in op het handhaven van het verkoopverbod op vapes met zoete smaakjes. De NVWA nam bij importeurs ongeveer 3,5 miljoen vapes met een smaakje in beslag en liet bijna 800.000 producten terugroepen. De NVWA trad ook ruim 200 keer op tegen de verkoop van illegale vapes bij winkels. Naast handhavend toezicht zijn ook preventie en voorlichting van groot belang. De NVWA trekt hiertoe samen op, onder andere de Staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport het Trimbos-instituut en het RIVM.

Diergezondheid

Het publiek belang diergezondheid⁵ is gericht op het voorkomen en verspreiden van dierziekten en zoönosen. In 2024 ging veel van de aandacht van de NVWA uit naar blauwtong en vogelgriep. Ook vermoedens van varkenspest vroeg om inzet van de NVWA. Om verspreiding van dierziekten te voorkomen zet de NVWA bij haar toezicht in op reiniging en ontsmetting van veewagens. Een ander speerpunt bij het toezicht is een goede administratie van het transport, zodat de bron van een ziekte opgespoord kan worden en verspreiding tegengegaan.

Dierenwelzijn

Het publiek belang dierenwelzijn⁶ richt zich op het welzijn van landbouwhuisdieren en gezelschapsdieren. De NVWA voerde in 2024 een pilot uit met het verruimen van de slacht- en toezichtstijden op warme dagen, om zo het dierenwelzijn te bevorderen. Ook was (en is) de NVWA in 2024 actief betrokken bij de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van het beleid voor een dierwaardige veehouderij. Ten aanzien van gezelschapsdieren voerde de NVWA in 2024 een succesvolle campagne gericht op meer bewustwording over de gezondheidsproblemen van kortsnuitige honden.

Plantgezondheid

Schadelijke plantenziekten en -plagen zijn een risico voor de plantgezondheid en kunnen onze Nederlandse natuur bedreigen. Binnen het publiek belang plantgezondheid⁷ richt de NVWA zich op preventie en bestrijding van schadelijke plantenziekten en -plagen. In 2024 vroegen met name (nieuwe) bacteriën in boonachtigen en bruinrot in aardappelen de aandacht en inzet van de NVWA.

Natuur en milieu

Met het publiek belang Natuur en milieu⁸ ziet de NVWA toe op naleving van wet- en regelgeving op het gebied van natuur en milieu. In 2024 zette de NVWA onder meer in op Europese samenwerking bij de naleving van visvangstbeperkingen (via de European Fisheries Control Agency (EFCA)). De naleving van regels voor gewasbeschermingsmiddelen vroeg ook in 2024 de aandacht van de NVWA, om zo

³ <https://www.nvwa.nl/tabaks-en-alcoholontmoediging>

⁴ <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-1f7b7558-4628-477d-8542-9508d913ab2c/pdf>

⁵ <https://www.nvwa.nl/diergezondheid>

⁶ <https://www.nvwa.nl/onderwerpen/dierenwelzijn>

⁷ <https://www.nvwa.nl/plantgezondheid>

⁸ <https://www.nvwa.nl/natuur-en-milieu>

de risico's voor het milieu en de biodiversiteit zoveel mogelijk te kunnen beperken. Door toezicht op de productie, het transport, de handel en het gebruik van meststoffen droeg de NVWA in 2024 bij aan een betere bodem- en waterkwaliteit.

Stand van het toezicht 2024

Toezicht met impact op de 7 publieke belangen, daar gaat het om. Van mijn kant draag ik daar met de minister van LVVN en samen met mijn collega van VWS, mijn steentje aan bij met heldere, handhaafbare wetgeving, door te verkennen hoe tot een grondslag voor gegevensuitwisseling te komen en door innovatieve toezichtstechnieken te ondersteunen. Kortom: door te werken aan de herkenbare punten die de NVWA agendeert in haar Stand van het Toezicht.

Tot slot

Het is van belang dat het toezicht van de NVWA staat, en blijft staan. Zodat consumenten en bedrijven kunnen vertrouwen op voedsel en producten die voldoen aan de getoetste nationale en internationale kaders ten aanzien van de 7 publieke belangen.

Ik ben mij ervan bewust dat het toezicht van de NVWA in de grote logistieke processen van het bedrijfsleven een belangrijke plek inneemt en haar oordelen en daarbij horende doorlooptijden van grote invloed zijn op het bedrijfsleven. Ik onderstreep dan ook het belang van doelmatig toezicht door de NVWA met behoud van de effectiviteit van het toezicht.

De NVWA ontwikkelde zich ook in 2024 steeds verder tot de moderne, toekomstbestendige toezichthouder die daarvoor zo nodig is. Waarbij flexibiliteit en vernieuwing een vanzelfsprekend onderdeel zijn van het werk. Of het nu gaat om slimmer gebruik te maken van data, de inzet van sensortechnologie, toepassing van kunstmatige intelligentie in slachthuizen of het voeren van een campagne op sociale media: het zijn noodzakelijke ontwikkelingen voor een moderne toezichthouder om blijvend impact te kunnen maken.

Het is dan ook goed dat de NVWA in 2024 is versterkt met de komst van nieuwe medewerkers. Niet in de laatste plaats met de ruim 300 medewerkers afkomstig van de Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS). Daarmee zijn de publieke toezichtstaken voor de vleesketen nu samengebracht onder één dak, wat de wendbaarheid van het toezicht ten goede komt.

NVWA algemeen

Datum

3 juli 2025

Onze referentie

NVWA / 99806369

Vernieuwing en flexibiliteit zijn fundamentele pijlers voor het bestendigen en verstevigen van het toezicht op de 7 publieke belangen waar de NVWA voor staat. Alleen dan kan de NVWA dáár zijn waar ze het meest nodig is.

Jean Rummenie

Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Jaarbeeld 2024

Voorwoord

Geen dag is hetzelfde bij ons, de toezichthouders van de NVWA. Dat is soms uitdagend, maar ook nodig. Als organisatie bewegen we mee met de ontwikkelingen in de maatschappij. Daar passen we ons toezicht en onze werkwijzen op aan. Waar zitten grote risico's, waar kunnen we de meeste impact maken? Dat bepaalt hoe we ons werk inrichten.

In de samenleving van nu is verbinding essentieel. Meer dan ooit zoeken we de samenwerking met andere partijen, zoals koplopers in het bedrijfsleven, brancheorganisaties, wetenschappelijke onderzoeksinstituten, ngo's en handhavingpartners. Zoals bij het terugdringen van het vapes door jongeren. Cruciaal hierbij is het gezamenlijk optreden met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het Trimbos-instituut, het RIVM, gezondheidsfondsen en andere partijen die zich inzetten voor een rook- en nicotinevrije generatie.

Ook de aanpak van plaagdieren, een toenemend probleem in Nederland, vraagt om intensieve samenwerking, in dit geval met de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Bedrijven die herhaaldelijk in overtreding waren, hebben we samen bezocht. Ook gingen we in gesprek met bedrijven die werken aan plaagdierbeheersing, zodat er aan beide kanten meer begrip komt over de uitdagingen om te voldoen aan de wetten en regels op dit gebied.

In ons contact met de samenleving richten we ons ook regelmatig direct tot de consument. In het najaar van 2024 voerden we de campagne 'Koop geen kortsnuut' met Dier&Recht en andere dierenwelzijnsorganisaties. Door mensen te informeren over de gezondheidsproblemen waarmee kortsnuuten kampen, willen we de vraag en daarmee de illegale fok afremmen.

Ook maken we sinds juli 2024 nog meer inspectieresultaten van horecaondernemingen openbaar. Zo is te zien hoe het gesteld is met de voedselveiligheid bij bedrijven die eten en drinken aanbieden.

Verbinding zoeken we ook – juist – over grenzen heen. Om ons toezicht te blijven doorontwikkelen en vernieuwen, is internationale samenwerking essentieel. Daarom hebben we het afgelopen jaar het internationale symposium 'Modern inspections with new technology' georganiseerd. Ruim 200 experts van toezichtorganisaties, ministeries, wetenschappelijke onderzoeksinstituten, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties deelden hun inzichten over vernieuwing in het toezicht. Internationale samenwerking op het gebied van technologie en data biedt grote kansen, waarbij er ook aandacht moet zijn voor wetgeving, privacy, ethische vraagstukken en interne cultuur.

Veranderingen in de samenleving kunnen vragen om een andere inrichting van de organisatie. In 2024 bereidden we de komst van ruim 300 nieuwe medewerkers van Kwaliteitskeuring Dierlijke Sector (KDS) voor, waarmee de publieke toezichtstaken voor de vleesketen onder één dak zijn gebracht. Hierdoor krijgen we als NVWA meer ogen en oren en versterken we het toezicht door meer focus en kortere beslislijnen.

Geen dag is hetzelfde bij de NVWA, en dat is in 2025 niet anders. Onze opdrachtgevers, het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) en het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), hebben te maken met een ander financieel klimaat. In 2025 is er vanuit het ministerie van VWS helaas minder budget toegekend voor de bestaande toezichtactiviteiten van de NVWA.

Wat blijft, is dat we als krachtige, eigentijdse toezichthouder voortvarend verder werken aan de vernieuwing van ons toezicht en onze werkwijzen. Zodat de samenleving erop kan blijven vertrouwen dat voedsel en producten in Nederland veilig zijn en dat goed wordt omgegaan met dieren en de natuur.

Ik wens u veel plezier met het lezen van ons Jaarbeeld 2024 en de Stand van het Toezicht 2024.

Gerard Bakker
Inspecteur-generaal NVWA

Inhoud

1. Onze opgave	5
2. Publieke belangen.....	7
2.1 Voedselveiligheid	7
2.2 Productveiligheid	11
2.3 Tabaks- en alcoholontmoediging.....	13
2.4 Diergezondheid	16
2.5 Dierenwelzijn	18
2.6 Plantgezondheid	22
2.7 Natuur en milieu	24
3. NVWA-brede thema's	27
3.1 Import	27
3.2 Export.....	27
3.3 Laboratoria	28
3.4 Bureau Risicobeoordeling & Onderzoek (BuRO)	29
3.5 Controle subsidieregelingen	29
3.6 Maatregelen en (handhavings)verzoeken	30
3.7 Handhaafbaarheids-, uitvoerings- en fraudetoetsen	31
3.8 Klantcontact	31
4. Werken bij de NVWA	33
4.1 Bezetting.....	33
4.2 Verzuim	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4.3 Participatiewet	33
4.4 Aantrekkelijke werkgever	33
4.5 Vakmanschap	33
4.6 De mens centraal: iedereen telt mee	33
5. Prestaties	35
5.1 Prestatiemanagement en kritische prestatie-indicatoren (kpi's)	35
5.2 Financieel management.....	36
5.3 Kwaliteitsmanagement	36
5.4 Risicomanagement	37

1. Onze opgave

Iedereen moet erop kunnen vertrouwen dat voedsel en producten veilig zijn. En dat we in Nederland zorgvuldig omgaan met dieren, milieu en natuur. De NVWA ziet erop toe dat dit goed gaat. Als het bewust of onbewust toch fout gaat, grijpen we in. Zo dragen we bij aan een betrouwbare voedsel- en warenproductie en beschermen we de belangen van mensen, dieren en de natuur.

We werken aan zichtbaar maatschappelijk resultaat

Met ons toezicht beschermen we 7 publieke belangen: voedselveiligheid, productveiligheid, tabaks- en alcoholontmoediging, diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid, en natuur en milieu. We houden de risico's rond deze belangen goed in de gaten, grijpen in waar nodig en maken dit bekend aan de buitenwereld. Dat doen we in een stelsel waarin bedrijven zelf verantwoordelijk zijn voor het naleven van de regels. We stimuleren goed gedrag waar dat kan, en handhaven zichtbaar waar het moet. Zo willen we de belangrijkste risico's voor de maatschappij voorkomen of verkleinen.

We zetten onze mensen en middelen daar in, waar de risico's het grootst zijn. We moeten daarbij keuzes maken. Dat doen we door betrouwbare kennis en data te gebruiken van onze eigen experts en van externen. Met de juiste informatie kunnen we de belangrijkste risico's opsporen, duiden en aanpakken. Dit noemen we risicogericht en kennisgedreven toezicht.

Omdat de wereld om ons heen snel verandert, blijven we ons toezicht continu vernieuwen. Zodat we met al onze toezichtsinstrumenten effectief blijven. En als we handhaven, doen we dat binnen de kaders die we daarvoor hebben opgesteld: ons interventiebeleid. Hierdoor treden we op een uniforme en herkenbare manier op, én houden we rekening met bijzondere omstandigheden.

We staan midden in de samenleving

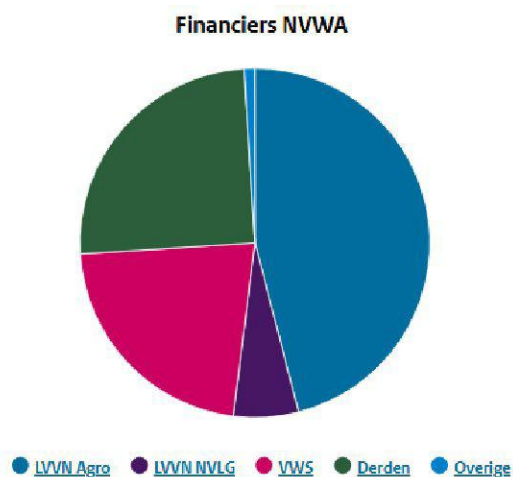
We handelen zichtbaar voor en in verbinding met de maatschappij. Dat zorgt voor begrip over de keuzes die we maken in ons toezicht en ons handelen. We onderhouden actief onze relaties met koplopers in de sector en met brancheorganisaties, onderzoeksinstituten en handhavingpartners, nationaal en internationaal. Samen met hen proberen we risico's optimaal te beheersen. Als we vinden dat bepaalde regels of beleid daar niet aan bijdragen, gaan we in gesprek met de desbetreffende beleidsmaker. Ook mengen we ons actief in het publieke debat als een maatschappelijk probleem daarom vraagt. Dit noemen we 'publiek ondernemerschap'. We zijn hierbij onafhankelijk. We gaan de dialoog aan met ondernemers, maar bepalen zelf of en hoe we optreden. Altijd met de belangen van mens, dier en natuur voorop.

Samen lossen we maatschappelijk relevante problemen op

Professioneel handelen vinden we belangrijk. Bij de NVWA werken dan ook goed opgeleide mensen die zichzelf continu blijven ontwikkelen. Doordat we ons met zoveel verschillende onderwerpen bezighouden – van het opsporen van een tomatenvirus tot de veiligheid van speeltoestellen – kunnen we profiteren van elkaars kennis en kunde. Door intensief met elkaar samen te werken, dragen we bij aan de oplossing van maatschappelijk relevante problemen.

Onze financiers

De werkzaamheden van de NVWA worden als volgt gefinancierd:

LNVN Agro: 46%

LNVN NVLG: 6%

VWS: 22%

Derden: 25%

Overige: 1%

2. Publieke belangen

2.1 Voedselveiligheid

Voedselveiligheid is het grootste publieke belang waarop de NVWA toeziet. In 2024 is 48% van onze capaciteit besteed aan toezicht op voedselveiligheid. We zien toe op alle ketens van dierlijke en plantaardige voedingsmiddelen, van grond tot mond. We verdelen ons werk over 8 domeinen. De meeste werkzaamheden hebben te maken met de vleesketen en ons toezicht op de slachthuizen.

Urenverdeling domeinen Voedselveiligheid

Domeinen Voedselveiligheid	Percentage van alle uren Voedselveiligheid
Bijzondere eet- en drinkwaren incl. claims	3%
Chemische en microbiologische veiligheid van levensmiddelen	4%
Diergeneesmiddelen	4%
Dierlijke bijproducten	4%
Diervoeder	4%
Horeca en ambachtelijke productie	17%
Industriële productie	11%
Vleesketen en Voedselveiligheid	53%

Inspecties

We voerden in 2024 in totaal 36.729 inspecties voedselveiligheid uit tegenover 33.657 in 2023. Deze inspecties vonden plaats bij 19.935 unieke bedrijven. Aan 8.064 bedrijven werd een maatregel opgelegd. Naast deze inspecties houden we bij slachthuizen nauwgezet toezicht op het slachtproces. Dit betreft in totaal zo'n 169 slachthuizen, waarvan 37 grote met permanent toezicht en 132 middelgrote en kleine slachthuizen met intensief toezicht.

Onderwerpen uitgelicht

PFAS in eieren, PFOS in grazers

In 2024 werd PFAS gevonden in eieren van hobbykippen, met name in de regio Dordrecht. Ook werd PFOS aangetroffen in runderen en schapen die grazen op het Verdrongen Land van Saeftinghe. Door intensieve samenwerking met andere instanties waakten we over de voedselveiligheid en droegen we bij aan lopend onderzoek op dit onderwerp. De vondst van PFAS in eieren van hobbykippen zorgde voor onrust in de samenleving. De NVWA ziet toe op commerciële eieren en we konden binnen korte tijd de burgers geruststellen dat die veilig waren. Daarnaast verwezen we de eigenaren van hobbykippen door naar de juiste organisaties voor informatie over hoe om te gaan met de eieren van deze kippen. In het tweede geval ontwikkelden we een methode waarmee we konden bepalen welke dieren in de voedselketen mochten komen.

Stijging aantal spoedsluitingen vanwege plaagdieren

In 2024 sloot de NVWA 65 winkels en horecagelegenheden vanwege ernstige plaagdierenoverlast. Dit is bijna een verdubbeling ten opzichte van 2023 toen 34 bedrijven tijdelijk hun deuren moesten sluiten. De meeste spoedsluitingen waren in de Randstad. In de meeste gevallen ging het om een muizenplaag, in andere gevallen om overlast van ratten en kakkerlakken. Plaagdieren zijn een ernstig risico voor de volksgezondheid omdat zij bacteriën en ziektes via hun uitwerpselen verspreiden. Een bedrijf mag dan pas weer open wanneer al het besmette voedsel is verwijderd, het pand grondig is gereinigd en er effectieve maatregelen zijn genomen om plaagdieren te bestrijden en buiten te houden. De NVWA voert vervolgens een herinspectie uit.

Meer meldingen, moderner toezicht

De NVWA registreerde in 2024 3.989 meldingen van burgers en/of GGD'en waarbij één of meer personen ziek zouden zijn geworden door het eten van een bepaald levensmiddel. Dit is een stijging van ruim 15% ten opzichte van 2023, waarbij we sinds 2021 een toename zien in het aantal meldingen van voedselvergiftiging. Deze stijgende lijn is niet precies te duiden. Deze kan het gevolg zijn van meer gevallen van voedselvergiftiging maar ook van een toenemend bewustzijn. Ondanks dat is de veiligheid van ons voedsel hoog. Dat willen we graag zo houden. We besteedden daarom meer aandacht aan de vernieuwing van ons toezicht. Onder andere door sensortechnologie en kunstmatige intelligentie te gebruiken en on-site screening toe te passen, zoals in een pilot met detectie van aflatoxine op locatie. We hebben aandacht besteed aan preventie en aan het verbeteren van de informatievoorziening aan ondernemers. We stimuleren bedrijven om ook hun verantwoordelijkheid te nemen voor een sterkere voedselveiligheidscultuur. Zo hebben we ons in een project gericht op startende ondernemers in de horeca en ambachtelijke productie, om hen bewust te maken van het belang van hygiëne voor veilig voedsel en wat de rol van de NVWA hierin is. We richtten ons bovendien op intensivering van de samenwerking met andere instanties, nationaal en internationaal, onder andere via sectoroverleggen.

Afslankmiddelen

In 2024 zetten de NVWA-divisie Inspectie en de NVWA-IOD samen de opsporingsonderzoeken voort naar verdenking van illegale (internet)verkoop van afslankmiddelen en zijn opsporingsonderzoeken voor vervolging overgedragen aan het Openbaar Ministerie (OM). Er vonden verschillende acties plaats. Zo bezochten we zonder vooraankondiging handelaren die mogelijk illegale middelen verkochten, werden illegale middelen in beslag genomen en websites offline gehaald. Zoals een website waarop werd beloofd dat met het drinken van de afslankthee overtollige kilo's als sneeuw voor de zon zouden verdwijnen. Wat niet vermeld werd, was dat aan het gebruik van de thee zeer ernstige gezondheidsrisico's kleven.

[NVWA-IOD houdt verdachte van handel in illegale afslankthee aan](#)

[NVWA-IOD houdt opnieuw verdachten handel in illegale afslankpillen aan](#)

Voedingssupplementen

De NVWA-divisie Inspectie en de NVWA-IOD deden ook fraudeonderzoek naar verdenking van strafbare feiten bij de verkoop van anabole steroïden via internet. In de middelen werden stoffen aangetroffen die vallen onder de geneesmiddelenwet, en die niet zijn toegestaan voor andere toepassingen vanwege de bijwerkingen en risico's voor de gezondheid. De NVWA-IOD ziet een stijging in de internetverkoop van 'zelfgemaakte' middelen die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid. Ook in andere EU-landen is het illegaal gebruik van geneesmiddelen in voedingssupplementen opgevangen en er wordt internationaal informatie uitgewisseld tussen de betrokken partijen. Uit onderzoek blijkt dat grondstoffen voor de productie van deze middelen relatief makkelijk te krijgen zijn en dat de productie en handel in deze middelen zeer winstgevend is. Hierdoor is recidive in deze tak van sport niet onbekend en vraagt dit type onderzoek een bijzondere en vernieuwende aanpak. De strijd tegen de handel in illegale toepassing van medicijnen voeren we met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ).

Handel in afgekeurde kruiden

Al eerder rapporteerden we over verdenking van fraude door het opnieuw op de markt brengen van afgekeurde producten. In 2023 plaatsten we hierover ook een [artikel](#) in een vakblad voor voedselproducenten (VMT) om de branche te informeren waarop te letten bij de afvoer van afgekeurde partijen, om fraude te voorkomen. We zien in dit soort zaken soms dat bedrijven zulke partijen wel melden, maar vervolgens proberen de NVWA van vervalste informatie te voorzien om de 'probleempartijen' zo klein mogelijk te houden.

In 2024 grepen we in bij twee bedrijven die vermoedelijk kruiden met te hoge waarden van een toxische stof verhandelden. Kruiden met te hoge waarden aan giftige stoffen vormen een risico voor de volksgezondheid. Onveilige partijen die desondanks in de handel worden gebracht, kunnen geld opleveren voor de handelaar. Dit konden we voorkomen en er is bestuursrechtelijk opgetreden. De bedrijven zijn onder verscherpt toezicht geplaatst en de partijen kruiden waarvan de veiligheid niet aangetoond kon worden, zijn vernietigd. De zaak ligt bij het OM voor een mogelijk strafrechtelijke sanctie.

Realisatie Jaarplan

In ons jaarplan voor 2024 hebben we gewenste resultaten geformuleerd. Hieronder geven we aan in hoeverre onze activiteiten daar in 2024 aan hebben bijgedragen.

Jaarplan	Realisatie*
De veiligheid van levensmiddelen (inclusief voedingssupplementen), dierlijke bijproducten en diervoeders, is door de inzet van risicogericht en kennisgedreven (internet)toezicht in de hele keten, bevorderd.	
Verscherpt toezicht op bedrijven die structureel niet naleven, is onverminderd voortgezet.	
Signalering en bestrijding van fraude en misleiding in de keten van grondstoffen, (dierlijke) bijproducten (inclusief schadepartijen) en levensmiddelen is onderdeel van kennisgedreven en risicogericht toezicht.	
Meldingen en signalen zijn risicogericht geprioriteerd en afgehandeld zodat de meest relevante risico's voor mens en dier zijn teruggedrongen.	
Samenwerking met andere toezichthouders, kennisinstellingen en stakeholders is verstevigd.	
Door risicocommunicatie, voorlichting én gerichte inzet van handhavingscommunicatie is het risicobewustzijn en verantwoordelijkheidsgevoel van bedrijven, ondernemers en consumenten vergroot.	
Innovatieve technieken in het toezicht op voedselveiligheid, zoals het gebruik van sensortechnologie en kunstmatige intelligentie in slachthuizen en inzet van on-site screening en toets op voedselveiligheidscultuur, zijn toegepast.	

* Groen: resultaat behaald; Oranje: resultaat deels behaald; Rood: resultaat niet behaald

Voedselveiligheid in de (sociale) media

Voedingsclaims

In de top 5 van meest bekeken nieuwsberichten die wij op publiceerden op onze eigen website, gaan plek 4 en 5 over voedingsclaims:

[Veel misleidende claims bij eiwitrijke producten](#) (8.472)

[NVWA: volkorenproducten niet altijd echt volkoren](#) (8.399)

Het bericht over de volkorenproducten kreeg ook veel aandacht op het sociale media platform Instagram. Met een bereik van 12.500 stond het op plek 2 van Instagram posts met het hoogste bereik.

Aandacht voor veiligheidswaarschuwingen

Veiligheidswaarschuwingen hebben via onze sociale mediakanalen een groot bereik, vooral via Facebook. De waarschuwing met het hoogste bereik (139.000) op Facebook ging over de kauwbotjes voor honden. Ook de veiligheidswaarschuwingen voor mogelijk metaal in een product

hadden veel bereik op Facebook: metaalsplinters in spinazie 75.000 en stukjes metaal in Liga 52.900.

Sluitingen door plaagdieren

Op LinkedIn plaatsten we het bericht dat steeds meer bedrijven (tijdelijk) moeten sluiten door ernstige overlast van plaagdieren waarmee we een bereik hadden van 24.200. Dit bericht stond ook op Instagram waar het 4.425 accounts bereikte en 137 likes kreeg. Dat is bovengemiddeld.

2.2 Productveiligheid

Met ons toezicht vergroten en borgen we de veiligheid van consumentenproducten. In 2024 is 6% van onze capaciteit besteed aan toezicht op productveiligheid. Dit doen we al lang niet meer uitsluitend met inspecties en productonderzoeken. We hebben in 2024 ook ingezet op activiteiten die ondernemers in de keten meer bewust maken van hun rol en verantwoordelijkheid hierin.

Inspecties

Voor productveiligheid voerden we 3.705 inspecties uit tegenover 3.221 in 2023. Deze inspecties vonden plaats bij 2.462 unieke bedrijven. In totaal is aan 707 bedrijven een maatregel opgelegd.

Onderwerpen uitgelicht

Kennis- en informatiepositie

We versterkten onze kennis- en informatiepositie in de markt van etherische oliën door de handelsketen en de mogelijke risico's in die keten in kaart te brengen. We startten in 2024 ook met een naleefmeting bij importeurs van voedselcontactmaterialen en we voerden verkenningen uit naar het gehalte van PFAS in textiel, naar weekmakers in allerlei producten en naar zware metalen in speelgoed.

Via een [online enquête](#) vroegen we consumenten hun ervaringen met het gebruik van warmwater- en elektrische kruiken met ons te delen. Met de uitkomsten hiervan konden we gericht onderzoek doen en handhavingsacties inzetten. De [onderzoeksresultaten](#) zijn inmiddels gepubliceerd.

Verder begonnen we met de ontwikkeling van een digitale inspectietool, die de inspecteur ondersteunt bij de controle op het rechtmatig gebruik van energielabels.

Meer risico- en doelgroepgericht toezicht

Ook het afgelopen jaar zetten we stevig in op meer risicogerichte en doelgroepgerichte interventies. Zo ontwikkelden we samen met andere toezichthouders de meldwijzer. Die helpt consumenten bij het vinden van het juiste loket. We onderzochten de risico's van speenkoorden. De [resultaten van deze inspecties](#) waren aanleiding voor terugroep- en handhavingsacties. Ook informeerden we marktspelers over hun verplichtingen ten aanzien van de nieuwe productveiligheidsverordening: [GPSR - productveiligheidsverordening | NVWA](#).

Samen met stakeholders meer impact

We werkten ook in 2024 weer intensief samen met onze collega-toezichthouders. We voerden gezamenlijke acties uit en we laten steeds meer één geluid horen als het gaat om signalen naar beleidsmakers. Naast de samenwerking met publieke partners, zoeken we ook steeds meer de verbinding met marktspelers die weliswaar vanuit een ander oogmerk opereren, maar net als wij zijn gebaat bij veilige consumentenproducten. En daarin dus hun verantwoordelijkheid moeten nemen. Zoals met de nieuwe methode 'Inspectie op afstand', waarbij exploitanten van attractie- en speeltoestellen aan de hand van een checklist kunnen nagaan of zij hun zaken op orde hebben. De NVWA beoordeelt dat en bepaalt een passende toezichtstrategie.

Realisatie jaarplan

In ons jaarplan voor 2024 zijn gewenste resultaten geformuleerd. Hieronder geven we aan in hoeverre onze activiteiten daar in 2024 aan hebben bijgedragen.

Jaarplan	Realisatie
De data- en informatiepositie van de NVWA, om het toezicht beter te richten op risicovolle producten en doelgroepen, is versterkt. <i>In 2024 hebben we stappen op dit gebied gezet. Dit is een meerjarig doel, dat we in 2025 continueren.</i>	
Het inzicht in handelsstromen en risico's in de handelsketens is vergroot.	
De NVWA heeft gerichte acties uitgevoerd om bedrijven te stimuleren de naleving te verhogen en de samenwerking met de branches te versterken.	

De basis van het toezicht op productveiligheid is versterkt, waarbij stappen zijn gezet om een nieuwe, meer efficiënte, robuuste en innovatieve wijze van doelgroepgericht toezicht te implementeren.	
Aanpassing van werkwijze en wijziging van systemen n.a.v. nieuwe wetgeving voor attractie- en speeltoestellen is afgerond en het tweedelijnstoezicht op dit terrein is versterkt. <i>De doorontwikkeling van het Register attractie- en speeltoestellen die nodig is om aan toekomstige wetgeving te voldoen, wordt in 2025 afgerond.</i>	
Marktspelers zijn meer in positie gebracht door het aanbieden van naleefhulp en het gebruik van private kwaliteitssystemen.	

* Groen: resultaat behaald; Oranje: resultaat deels behaald; Rood: resultaat niet behaald

Productveiligheid in de (sociale) media

Veel aandacht voor veiligheidswaarschuwingen

De 3 meest bekeken nieuwsberichten die wij op nvwa.nl publiceerden, gaan over onveilige consumentenproducten.

1. [NVWA: Babboe moet handel bakfietsen staken](#) (57.307)
2. [Belangrijke veiligheidswaarschuwing: Gebruik POKAL glazen van IKEA niet voor hete drank](#) (22.209)
3. [NVWA: Vogue staakt handel en roept bakfietsen terug](#) (16.670)

Campagne Weet wat je online koopt!

Samen met de Douane, de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur, de Inspectie Leefomgeving en Transport en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd maakten we de campagne Weet wat je online koopt! Deze campagne liep van 11 november tot 20 december op Instagram, Facebook en LinkedIn.

Het totaalbereik van de campagne op Instagram was 144.808 accounts. Onze toppost was de reel 'Jij wil toch ook veilige spullen' waarmee we 23.751 accounts bereikten.

2.3 Tabaks- en alcoholontmoediging

Met ons toezicht dragen we bij aan het [Nationaal Preventieakkoord](#). Daarmee willen we een rookvrije en vapevrije generatie verwezenlijken en problematisch alcoholgebruik voor 2040 flink terugdringen. Om het vpen onder jongeren terug te dringen, is naast handhaving ook preventie en voorlichting van groot belang. We zijn hierover in overleg met het ministerie van VWS, het RIVM, de gezondheidsfondsen en andere partijen die zich inzetten voor de rookvrije generatie. In 2024 is 3% van onze capaciteit besteed aan toezicht op Tabaks- en alcoholontmoediging.

Nieuw was vanaf juli 2024 het verbod op de verkoop van rookwaren in supermarkten en horeca. We hebben hier in de 2e helft van 2024 toezicht op gehouden.

Inspecties

We voerden dit jaar 7.102 inspecties uit op het gebied van tabaks- en alcoholontmoediging tegenover 6.371 in 2023. Deze inspecties vonden plaats bij 4.488 unieke bedrijven. Aan 1.516 bedrijven is een maatregel opgelegd.

Onderwerpen uitgelicht

Vapes

In 2024 had het verbod op zoete smaakjes van vapes prioriteit binnen het toezicht op de producteisen. De focus lag daarbij op het begin van de handelsketen. De NVWA heeft bij importeurs kunnen voorkomen dat ongeveer 3,5 miljoen van dit soort vapes op de Nederlandse markt kwamen. Ook lieten we bijna 800.000 producten terugroepen door de importeurs.

Daarnaast controleerden we bij winkels op de verkoop van deze illegale vapes, waarbij ruim 200 keer is opgetreden. We werkten aan methodes om dealers in vapes op straat aan te pakken. Ook troffen we voorbereidingen om vanaf 2025 illegale vapes in beslag te kunnen nemen en te vernietigen, waarbij de kosten op de ondernemer worden verhaald.

[Inspectieresultaten smaakjesverbod januari - juni 2024](#)

Leeftijdsgrens

We gingen in 2024 door met risicogericht toezicht op de naleving van de leeftijdsgrens voor tabak en aanverwante producten. We deden dit op basis van herinspecties, meldingen en verkenningen bij *hotspots* (plekken waar veel jongeren komen). Daarbij hebben we onder andere testkopers ingezet.

Van juli 2023 tot juli 2024 zijn 2.305 inspecties uitgevoerd. Daarbij is 590 keer opgetreden vanwege de verkoop van tabak en aanverwante producten aan een minderjarige. In deze periode is de *3 strikes out*-maatregel 37 keer opgelegd. Bij zo'n maatregel wordt de verkoop van tabak en aanverwante producten tijdelijk stilgelegd als in 12 maanden tijd 3 keer een overtreding wordt geconstateerd.

[Inspectieresultaten leeftijdsgrens tabak en vapes 2023 - 2024](#)

Verkoopverboden

Sinds 1 juli 2024 is het verboden tabaksproducten en aanverwante producten in supermarkten en de horeca te verkopen. Het online verkoopverbod ging al een jaar eerder in. In de 2e helft van 2024 controleerden we 499 supermarkten en horecazaken. Bij 96 bedrijven is opgetreden omdat zij deze producten verkochten. In 2024 voerden we 232 controles uit voor het online verkoopverbod, waarbij 33 keer is opgetreden. Verder lieten we meer dan duizend posts en advertenties op social media verwijderen waarin tabak en vapes werden aangeboden.

Reclameverbod

Binnen het toezicht op het reclameverbod controleerden we het afgelopen jaar bij winkels op verboden reclame-uitingen en het uitstalverbod van tabaksproducten. (Daarnaast onderzochten we activiteiten op het gebied van verboden sponsoring- en reclame door producenten en importeurs.

Van 2018-2021 trad de NVWA op tegen verkoopbonussen die fabrikanten en importeurs aan verkooppunten betaalden, voor bijvoorbeeld een betere positie van hun producten in het schap. In hoger beroep is in 2024 geoordeeld dat hierbij pas sprake van een overtreding kan zijn als de desbetreffende afspraken gericht zijn op enige vorm van communicatie naar de consument, met als doel het tabaksgebruik aan te wakkeren. Dit zou onvoldoende door ons zijn bewezen. Overigens is ondertussen de verkoop van rookwaren in supermarkten verboden en in de toekomst ook bij tankstations.

Rookverbod

Bij de rookverboden ligt de nadruk van onze inspecties op locaties waar jongeren komen, zoals schoolpleinen en evenementen. Bij zo'n driekwart van de evenementen is opgetreden omdat het rookverbod door de evenementenorganisatie niet correct werd gehandhaafd. We bezochten horecalocaties en werkplekken, onder andere naar aanleiding van meldingen. In totaal voerden we ongeveer 1.800 risicogerichte inspecties uit. Bij bijna een derde daarvan werd een overtreding geconstateerd. In sectoren waar de naleving hoog is, zijn melding voor ons van belang om het toezicht in te zetten daar waar dit nog nodig is.

Online alcoholverkoop aan jongeren

In 2024 hebben we voor het eerst leeftijdscontroles uitgevoerd bij de aflevering van alcoholhoudende dranken aan de deur. Met deze methode kunnen we voorkomen dat jongeren via online bestellingen alsnog aan alcoholhoudende drank kunnen komen.

[Inspectieresultaten leeftijdscontrole bij aflevering van online bestelde alcoholhoudende dranken 2024](#)

Van juli 2023 tot juli 2024 controleerden we 349 online winkels op het hanteren van een leeftijdsverificatiesysteem en geborgde werkwijze. Bij 184 inspecties constateerden we een overtreding waartegen is opgetreden. Bij de eerste inspecties voor de leeftijdscontrole bij de aflevering aan de deur, bleek in 14 van de 20 gevallen dat de alcohol aan de minderjarige testkoper werd verstrekt. Bij de herinspecties bleek dat de helft van deze verkopers opnieuw in de fout was gegaan. Deze resultaten zijn met de vertegenwoordigers van online verkopers van alcoholhoudende dranken en bezorgdiensten gedeeld.

[Inspectieresultaten alcoholwet juli 2023 - juni 2024](#)

Toezicht op legale teelt van cannabis

Binnen het Experiment gesloten coffeeshopketen (EGC) wordt steeds meer legale cannabis geproduceerd. Ook is het aantal operationele telers toegenomen. Op 17 juni 2024 is de overgangsfase gestart, waarin de coffeeshops hun illegale assortiment kunnen vervangen door het legale aanbod. In 2025 start de experimentfase. In 2024 hielden we toezicht op de operationele telers. Daardoor kan legaal geproduceerde cannabis die aan de kwaliteitseisen voldoet, al in de overgangsfase worden geleverd aan deelnemende coffeeshops.

Beter zicht op nieuwe trends, marketing- en verkooptechnieken rookwaren en alcohol

In 2024 startten we verschillende projecten, zoals een monitor van nieuwe producten en een trendverkenning. Ook zijn nieuwe verkooppunten in kaart gebracht die zijn ontstaan na het verkoopverbod van tabak in de supermarkt.

Realisatie Jaarplan

In ons jaarplan voor 2024 hebben we gewenste resultaten geformuleerd. Hieronder geven we aan in hoeverre onze activiteiten daar in 2024 aan hebben bijgedragen.

Jaarplan	Realisatie
----------	------------

Risicogericht toezicht op Tabaks- en rookwarenwet (rookverbod, leeftijdsgrens – o.a. door inzet testkopers, nieuwe verkoopverboden, reclameverbod, productregulering) is uitgevoerd.	
Risicogericht toezicht op alcohol-prijsacties in de retail en de verkoop van alcohol op afstand is uitgevoerd, met inzet van doelgroepspecifieke instrumenten.	
Toezicht op de teelt van cannabis, binnen het experiment gesloten coffeeshopketen, is uitgevoerd.	
We hebben beter zicht op nieuwe trends en marketing- en verkooptechnieken op het gebied van rookwaren en alcohol.	

* Groen: resultaat behaald; Oranje: resultaat deels behaald; Rood: resultaat niet behaald

Tabaks- en alcoholontmoediging in de (sociale) media

Testkoopmethode uitgelegd

We maakten een video waarin we uitleggen hoe we de testkoopmethode toepassen bij verkoop van alcohol aan minderjarigen en publiceerden deze op onze site.

Verkoopverbod vapes

Sinds 1 januari is het verkoopverbod op vapes met zoete smaakjes van kracht.

In april maakten we bekend dat we op een festival verkopers van illegale vapes betrapten.

In oktober meldden we dat we, sinds de ingang van het verbod, miljoenen vapes met smaakjes van de Nederlandse markt hebben geweerd.

2.4 Diergezondheid

Ons toezicht op het gebied van diergezondheid richt zich vooral op het voorkomen van de verspreiding van besmettelijke dierziekten en zoönosen. In 2024 is 8% van onze capaciteit besteed aan toezicht op diergezondheid.

Meldingen

In 2024 zijn in totaal 12.175 dierziekte-verdenkingen door de NVWA afgehandeld, 11.177 daarvan betroffen blauwtong. In 14 gevallen ging het om een vermoeden van Afrikaanse varkenspest en 84 verdenkingen waren verdenkingen van vogelgriep. Er waren in 2024 uiteindelijk 2 uitbraken van vogelgriep.

Inspecties

In 2024 voerden we op het gebied van diergezondheid 3.755 inspecties uit tegenover 4.130 in 2023. Deze inspecties vonden plaats bij 3.285 unieke bedrijven. Aan 997 bedrijven werd een maatregel opgelegd. In 2024 zijn meer inspecties uitgevoerd op dierenwelzijnsaspecten dan op diergezondheid – deze inspecties worden uitgevoerd door dezelfde inspecteurs. Aan 997 bedrijven werd een maatregel opgelegd.

Onderwerpen uitgelicht

Controle R&O

Om de insleep van dierziekten zoveel als mogelijk te voorkomen, is het speerpunt bij de inspecties de controle op de naleving van de (tweede) reiniging en ontsmetting van veewagen (R&O) en de bijbehorende administratieve verplichtingen. We hebben voornamelijk vervoersmiddelen gecontroleerd die varkens en pluimvee vervoerden, gelet op de risico's van Afrikaanse Varkenspest en vogelgriep. Ook is gecontroleerd op de vervoersverboden tijdens de uitbraken van vogelgriep.

Q-koorts

Eind 2024 is een doelgroepenanalyse uitgevoerd bij de kinderboerderijen om na te gaan waar zij tegenaanlopen in de naleving van de verplichte vaccinatie. Uit een brainstormsessie met kinderen kwamen 3 ideeën als mogelijk hulpmiddel om de naleving makkelijker te maken. Er is een brief verzonden aan 474 kinderboerderijen en 131 kinderboerderijen hebben de online enquête ingevuld. Met al deze resultaten wordt in 2025 verder bekeken welke initiatieven verder uitgewerkt kunnen worden.

Salmonella

Vanaf mei 2023 tot en met december 2024 is een trend zichtbaar van een verhoogd aantal gevallen van Salmonella Enteritidis (SE) bij leghennen en mensen. In een aantal gevallen lijkt de transmissie te zijn geweest via eierschalen naar diervoeder. We hebben bij 1 bedrijf tekortkomingen geconstateerd op het gebied van hygiëne, daarna heeft dit bedrijf zijn werkwijze aangepast. Het RIVM heeft aangetoond dat in die periode een stijging in het aantal positieve leghenkoppels gevolgd werd door stijging in het aantal humane SE infecties. Een direct verband is nog niet aangetoond, verder onderzoek naar de oorzaken van de gestegen aantallen loopt nog.

Vademecum zoönosen

In het kader van het actieplan verbeteren zoönosebeleid is samen met het RIVM het Vademecum zoönosen vernieuwd en geïntegreerd in de website www.onehealth.nl. Deze website over zoönosen is bedoeld voor humane en veterinaire professionals. De update van het vademecum en de nieuwe lay-out van de website is gepresenteerd op het Nationale Zoönosen Symposium. Hiermee hopen we de kennis over zoönosen onder professionals te vergroten.

Realisatie jaarplan

In ons jaarplan voor 2024 zijn gewenste resultaten geformuleerd. Hieronder geven we aan in hoeverre we die in het afgelopen jaar realiseerden.

Jaarplan	Realisatie*
----------	-------------

Er zijn geen meldingen van andere landen ontvangen die aangeven dat diergezondheid in gevaar is gebracht door export of doorvoer vanuit Nederland	
Inrichtingen zijn volgens de wettelijke bepalingen erkend en het toezicht op erkende en geregistreerde inrichtingen is uitgevoerd. <i>Door capaciteitsproblemen zijn niet alle bedrijven conform de frequentie van de Europese regelgeving gecontroleerd.</i>	
Voor I&R rund, Schaaap en geit worden de verplichte aantallen inspecties zoveel mogelijk gerealiseerd.	
Preventie van dierziekten door toezicht op de reiniging en ontsmetting, en uitvoering van bestemmingscontroles zijn uitgevoerd.	
Monitoring en bestrijding van dierziektenuitbraken is effectief.	

* Groen: resultaat behaald; Oranje: resultaat deels behaald; Rood: resultaat niet behaald

2.5 Dierenwelzijn

Het uitgangspunt bij ons toezicht op dierenwelzijn is dat ieder gehouden dier recht heeft op een dierwaardig bestaan. Daar waar de regels onduidelijk zijn of ruimte laten voor interpretatie, gaan we in gesprek om tot een gedeeld beeld te komen. We werken samen met het ministerie van LNV om zogenaamde 'open normen' verder in te vullen, zodat voor alle partijen duidelijk is waar zij aan moeten voldoen om een dierwaardig bestaan voor hun dieren te garanderen - en op welke aspecten wij ons toezicht richten.

In 2024 is 9% van onze capaciteit besteed aan toezicht op dierenwelzijn.¹

Inspecties

In 2024 voerden we 4.095 inspecties dierenwelzijn uit tegenover 3.843 in 2023. Deze inspecties vonden plaats bij 2.984 unieke bedrijven. Het betrof primaire bedrijven, bedrijfsmatige houders van gezelschapsdieren en instellingen waar dierproeven worden uitgevoerd. Aan 1.004 bedrijven werd een maatregel opgelegd. Naast deze inspecties houden we bij slachterijen intensief toezicht op dierenwelzijn tijdens het slachtproces en houden we toezicht op dierenwelzijn bij het transport van dieren binnen Nederland en naar het buitenland.

Naleefmetingen

In 2024 hebben we diverse naleefmetingen uitgevoerd om na te gaan in hoeverre dierhouders de regels naleven. Dergelijke metingen geven ons informatie waarmee we ons toezicht kunnen richten op de grootste knelpunten en risico's. In 2024 is gekeken naar de naleving onder varkenshouders en houders van legkippen. We startten met een naleefmeting onder houders van vleesvee, deze wordt in 2025 afgerond. In 2024 is een specifieke naleefmeting uitgevoerd onder schapenhouders inzake de bescherming van schapen tegen hitte. Dit n.a.v. het hoge aantal meldingen over schapen op hete dagen in de voorgaande jaren.

Onderwerpen uitgelicht

Huisdieren

Naar aanleiding van meldingen over hoog risico rabiës bij met name honden en katten hebben we in 2024 gerichte inspecties uitgevoerd. Waar nodig, zijn de desbetreffende dieren in quarantaine geplaatst. In 2024 hebben we veel aandacht besteed aan het welzijn van honden en katten, onder andere door het uitvoeren van inspecties gericht op de huisvesting en de regels rondom het fokken van dieren en fokverboden. Samen met stichting Dier en Recht en diverse andere dierenwelzijnsorganisaties hebben we de publiekscampagne "Koop geen kortsnuit" uitgevoerd om het publiek meer bewust te maken van de gezondheidsproblemen waarmee kortsnuiten kampen. Daarmee beogen we de vraag naar kortsnuiten af te remmen, die nu illegale fok aanwakkert.

Doden van paling

Er zijn in 2024 13 inspecties uitgevoerd bij bedrijven waar paling wordt gedood voor de verwerking en verkoop. We hebben gekeken of de regels voor het elektrisch bedwelmen van paling worden nageleefd. In 1 geval heeft dit geleid tot een proces verbaal.

Toezicht in slachthuizen

In 2024 is de procedure voor verscherpt toezicht voor slachthuizen, vervoerders en verzamelcentra toegepast. Daarnaast is de 3-strikes-out procedure gebruikt bij ernstige dierenwelzijnsovertredingen in slachthuizen. Deze manier van werken blijkt succesvol. Voor elk van de bedrijven die hiermee te maken kreeg is een maatwerkplan opgesteld.

In het kader van het Nationaal plan veetransport bij extreme temperaturen is recent onderzoek uitgevoerd door het Bureau Risicobeoordeling en Onderzoek (BuRO). De resultaten van dit onderzoek wijzen uit dat het dierenwelzijn kan worden bevorderd door de slacht- en toezichttijden op warme dagen te verruimen. In de zomer van 2024 voerde de NVWA een pilot uit met vervroegd

¹ Dit cijfer geeft niet het volledige beeld weer van de capaciteit die we inzetten op het publiek belang Dierenwelzijn. In dit cijfer is bijvoorbeeld niet het permanent toezicht op slachthuizen opgenomen.

slachten op een pluimveeslachthuis. De resultaten van de evaluatie zijn aanleiding om het effect van het verruimen van slacht- en toezichttijden verder te verkennen in 2025.

Sinds 15 augustus geldt een verbod op het mengen van varkens afkomstig uit verschillende vervoerscompartimenten bij aankomst op slachthuizen. De NVWA heeft alle voorbereidingen voor het handhaven hierop getroffen. De eerste indruk is dat het verbod leidt tot meer rust in de stallen waar de dieren worden ondergebracht.

Toezichtontwikkeling

Er zijn in 2024 4 trajecten gestart die zich richten op het verder verbeteren en ontwikkelen van ons toezicht op dierenwelzijn. De trajecten betreffen het toezicht op het aanbrengen van 3e oormerken en de transportwaardigheid van melkkoeien. Daarnaast onderzoeken we hoe inspecties op afstand kunnen worden uitgevoerd via bijvoorbeeld videobellen.

In samenwerking met BuRO wordt gewerkt aan het ontwikkelen van zogeheten 'voorspelmodellen' waarmee we ons toezicht nog meer risicogericht kunnen maken. Voor het toezicht op varkenshouderijen wordt inmiddels gewerkt met een dergelijk voorspelmodel. Momenteel wordt onderzocht of een dergelijk model ook voor melkvee- en pluimveebedrijven ontwikkeld kan worden.

Net zoals de NVWA op structurele basis contact heeft met de sector en brancheverenigingen, staat de NVWA ook steeds beter in contact met NGO's. Deze belangenorganisaties doen veel meldingen en dienen handhavingsverzoeken en Woo-verzoeken in. Om het inzicht in de (on)mogelijkheden van het toezicht op dierenwelzijn te vergroten bij deze organisaties, hebben we informatiebijeenkomsten georganiseerd.

Dierentuinen

Op verzoek van de RVO en op basis van meldingen hebben we dierentuinen geïnspecteerd op de dierenwelzijnsregelgeving en de dierentuinregels. Een aantal bedrijven valt volgens de criteria onder een dierentuin, maar heeft geen vergunning. Deze bedrijven moeten het aantal verschillende diersoorten terugbrengen tot onder de tien of een dierentuin-vergunning aanvragen. Daarnaast hebben we over sommige dierentuinen meldingen gekregen over mogelijke dierenwelzijnsovertredingen. De NVWA heeft inspecties uitgevoerd en de conclusies aan de RVO gerapporteerd.

Dierproeven

Bij vijf verschillende instellingsvergunninghouders voor dierproeven zijn audits uitgevoerd naar de inrichting van de Instantie voor Dierenwelzijn (IvD's). Ook is de herziene naleefmonitor dierproeven opgeleverd, die een belangrijke rol speelt in het richten en bijsturen van het toezicht op instellingsvergunninghouders. Verder is werk gemaakt van het herzien van instellingsvergunningen, waarbij gekozen is voor een uniforme formulering van voorwaarden. De eerste vergunningen zijn in 2024 herzien. In het begin van 2025 wordt de herziening van alle overgebleven instellingsvergunningen afgerond. Naast bovengenoemde behaalde jaarplanresultaten laat ook de realisatie van uitgevoerde inspecties een sterk stijgende lijn zien. In 2024 zijn 95 inspecties uitgevoerd t.o.v. 50 inspecties in 2023.

Realisatie jaarplan

In ons jaarplan voor 2024 zijn gewenste resultaten geformuleerd. Hieronder geven we aan in hoeverre onze activiteiten in 2024 hieraan hebben bijgedragen.

Jaarplan	Realisatie*
De NVWA heeft proactief bijgedragen aan verdere invulling van open normen door het ministerie van LNV.	
Officiële controles op het gebied van dierenwelzijn op primaire bedrijven, tijdens transport (transportwaardigheid, extreme temperaturen en kwetsbare dieren) en op slachthuizen, zijn uitgevoerd.	

De NVWA ontwikkelt en innoveert haar toezicht op dierenwelzijn kennisgedreven en risicogericht.	
Minimaal 5 instellingvergunninghouders (op het gebied van dierproeven) zijn geauditeerd op de wijze waarop hun Instantie voor Dierenwelzijn is ingericht.	
Dierentuinen worden geïnspecteerd op de vergunning en er is extra aandacht voor het welzijn en de gezondheid van achter de schermen gehouden dieren.	
In het kader van verwachtingenmanagement communiceert de NVWA actief over de wijze waarop en waar zij haar toezicht op dierenwelzijn risicogericht en het meest effectief uitvoert.	
Door gericht en via diverse kanalen informatie te verstrekken over welzijnsregelgeving wordt beoogd dierhouders zelf tot betere naleving aan te zetten.	

* Groen: resultaat behaald; Oranje: resultaat deels behaald; Rood: resultaat niet behaald

Dierenwelzijn in de (sociale) media

Snuit gezond, blijde hond

In november lanceerden we samen met dierenwelzijnsorganisatie Dier & Recht de bewustwordingscampagne 'Snuit gezond, blijde hond'. Met de campagne vroegen we aandacht voor honden die een snuit hebben die zo kort is, dat ze daar last van hebben. De campagne kreeg brede steun van dierenartsen en dierenbeschermingsorganisaties en vormde ook binnen onze organisatie een inspirerende samenwerking tussen meerdere afdelingen. Als NVWA ondersteunden we de campagne door meerdere social media posts te publiceren. We deelden toegankelijke video's waarin we vertelden over de gezondheidsproblemen die deze dieren ondervinden en gaven we tips om een kortsnuit te herkennen. Voor de NVWA-website maakten we een nieuwe pagina met toegankelijke informatie over dit onderwerp: nvwa.nl/kortsnuit. Deze heeft ook een prominente plek in de campagne van Dier & Recht. Daardoor kwamen veel mensen op onze site terecht.

Ook lieten we zien hoe we het fokverbod op deze dieren handhaven. Dit deden we in de rubriek 'Mee op inspectie', vanuit het perspectief van onze inspecteurs op inspectie bij fokkers van kortsnuitige honden.

Op facebook haalde de video met Truus, een Franse bulldog met een te korte snuit waar zij last van heeft, het hoogste bereik: 22.997. De video is in totaal 33.066 keer bekeken.

Dieren in bewaring genomen

Het bericht over de 345 dieren die in bewaring zijn genomen bij een houder waar vorig jaar ook al ruim 700 honden werden meegenomen, kreeg online veel aandacht. Op Facebook had dit bericht een bereik van 157.000.

2.6 Plantgezondheid

De NVWA houdt toezicht op plantgezondheid voor het behoud van gezonde planten in Nederland en de EU, voedselzekerheid en biodiversiteit. In 2024 is 11% van onze capaciteit besteed aan toezicht op plantgezondheid. We voeren de regie op het Nederlandse fyto-sanitaire import controlesysteem met de plantaardige keuringsdiensten. Daarnaast werken we samen met de Douane aan de controle van reizigersbagage op fyto-sanitair gereguleerde producten. Zo weren we plantenziekten en plagen. Bij onverhoopte vondsten of uitbraken grijpen we in, om verdere verspreiding en vestiging van schadelijke organismen te voorkomen. Dit fyto-sanitaire stelsel vormt tevens de basis voor het afgeven van exportgaranties, daarmee behoudt de plantaardige sector in Nederland toegang tot exportmarkten.

Inspecties

Op het gebied van plantgezondheid voerden we 4.197 inspecties uit tegenover 4.132 in 2023. Deze inspecties vonden plaats bij 1.730 unieke bedrijven. Aan 79 bedrijven werd een maatregel opgelegd.

Onderwerpen uitgelicht

Bestrijding quarantaine-organismen (Q-organismen)

Quarantaine-organismen zijn bestrijdingsplichtige plantenziekten en -plagen. We bestreden een aantal vondsten en uitbraken van quarantaine-organismen. Opvallen waren de eerste vondsten van de bacteriesoort *Curtobacterium flaccumfaciens* pv. *flaccumfaciens* in de bonenteelt. Deze bacterie is mogelijk schadelijk in boonachtigen. Een belangrijke introductieroute is via zaad dat komt uit gebieden waar de bacteriesoort al aanwezig is. Daarnaast waren er relatief veel vondsten van de bruinrotbacterie (*Ralstonia solanacearum*) in aardappel. Deze bacteriesoort komt al langer in delen van het Nederlandse oppervlaktewater voor. Er gelden daarom strenge regels voor het gebruik van oppervlaktewater.

Beleidsadvisering

Ook in 2024 is er een stevige inhoudelijke advisering aan de EU Commissie en Lidstaten geleverd bij besluiten van het SCoPAFF (Standing committee on plants, animals, food and feed) om (de uitvoerbaarheid van) fyto-sanitaire wet- en regelgeving te verbeteren. Zo is mede op grond van inhoudelijke input van de NVWA de wettelijke status van het tomatenvirus ToBRFV aangepast van q-organisme naar een regulated non-quarantine pest (RNQP). Hierdoor geldt niet langer een meldings- en bestrijdingsplicht.

Programma Fytobewaking

Het surveyprogramma Fytobewaking wordt jaarlijks uitgevoerd om de afwezigheid of aanwezigheid van specifieke plaagorganismen in Nederland te onderbouwen met officiële inspecties. Dit betreft zowel EU-quarantaine organismen als ook organismen die een dergelijke status hebben in derde landen. Hierdoor kan worden onderbouwd dat Nederlandse plantaardige sectoren vrij zijn van een bepaald organisme, wat van belang is voor het kunnen afgeven van exportgaranties.

Vergroten fyto-sanitair bewustzijn

De NVWA wil het fyto-sanitair bewustzijn bij ondernemers en burgers vergroten. Dit doen we door hen actief te informeren over risico's en het bieden van handelingsperspectief. Zo zijn in 2024 diverse datasheets met informatie over relevante quarantaine organismen beschikbaar gekomen voor bedrijven.

Burgers zijn via sociale media geattendeerd op de risico's van het meenemen van plantaardig materiaal van buiten de EU of uit risicogebieden in Europa.

In het kader van het 125-jarige bestaan van de National plant protection organisation (NPPO) is in 2024 een speciale uitgave verschenen van het vakblad Gewasbescherming. Hiermee is het belang van plantgezondheid ook met een breder publiek gedeeld.

De NVWA deed ook in 2024 mee aan een door de sector georganiseerde bijeenkomst over de impact van uitbraken van q-organismen in Nederland. Hiermee maken we duidelijk wat de mogelijke impact is van een fyto-sanitaire uitbraak op de sector en onderstrepen we hoe belangrijk het is om insleep van schadelijke organismen te voorkomen.

Samenwerking met keuringsdiensten

Het fyto-sanitaire stelsel in Nederland vraagt om een goede samenwerking tussen het ministerie van LNV, de NVWA en de 4 plantaardige keuringsdiensten. De verschillende rollen en verantwoordelijkheden zijn in 2023 vastgelegd in een meerjarige overeenkomst. In 2024 is een nieuwe overlegstructuur geïmplementeerd, waarin de betrokken partijen samenwerken. Dit overleg zorgt ervoor dat vraagstukken op het juiste niveau besproken worden, dit draagt bij aan een goede samenwerking. Verder is een aantal werkafspraken tussen de NVWA en de keuringsdiensten uitgewerkt die betrekking hebben op verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Realisatie jaarplan

In ons jaarplan voor 2024 zijn gewenste resultaten geformuleerd. Hieronder geven we aan in hoeverre ons werk daar in 2024 aan heeft bijgedragen.

Jaarplan	Realisatie*
Uitbraken van quarantaine-organismen zijn aangepakt.	
Inhoudelijke bijdragen aan beleidsvoorbereiding en aan werkgroepen bij de International Plant Protection Convention (IPPC), European and Mediterranean Plant Protection Organization (EPPO), European Food Safety Authority (EFSA) en in EU-verband zijn geleverd.	
Voor het geborgd afgeven van exportgaranties is het programma Fytobewaking tijdig opgesteld, uitgevoerd en gerapporteerd aan de EU.	
De verantwoordelijkheden van de NVWA zijn verankerd in de Meerjarenovereenkomst met de keuringsdiensten en de samenwerking met de keuringsdiensten is verder vormgegeven.	
De NVWA levert een bijdrage aan het vergroten van het fyto-sanitair bewustzijn van de sector en de maatschappij.	

* Groen: resultaat behaald; Oranje: resultaat deels behaald; Rood: resultaat niet behaald

2.7 Natuur en milieu

De NVWA houdt gericht toezicht op de wereldwijde handel in beschermde dieren, planten en producten die bijdragen aan illegale ontbossing. Hiermee dragen we bij aan het voorkomen van de verspreiding van zoönosen, invasieve exotische soorten, schade aan biodiversiteit, bescherming van de volksgezondheid en aantasting van dierenwelzijn. In 2024 is 12% van onze capaciteit besteed aan toezicht op Natuur en milieu.

Met effectief toezicht hebben we de naleving van visvangstbeperkingen bevorderd. Door stimulering van een zo duurzaam mogelijk gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en door toezicht op de productie, het transport, de handel en het gebruik van meststoffen droeg de NVWA bij aan een betere bodem- en waterkwaliteit.

De werkzaamheden binnen het publiek belang Natuur en milieu zijn verdeeld over 4 domeinen.

Domein	Percentage van alle uren Natuur en Milieu
Gewasbescherming	16%
Meststoffen	35%
Natuur	24%
Vis duurzaamheid	25%

Inspecties

In 2024 voerden we 7.190 inspecties uit op het gebied van Natuur en milieu tegenover 8.548 in 2023. Dit deden we op 3.789 unieke locaties. Aan 781 bedrijven werd een maatregel opgelegd. Er werden minder inspecties uitgevoerd dan in 2023. We zetten ook in op andere toezichtsinstrumenten dan fysieke inspecties om de naleving in kaart te brengen en te verhogen, bijvoorbeeld via drones of data-analyse. Daarnaast zijn veel nieuwe medewerkers in dienst gekomen, het inwerken en opleiden kost tijd.

Onderwerpen uitgelicht

Overtredingen bij gewasbeschermingsmiddelen

Bij controles op kersentelers werd vastgesteld dat minder dan de helft zich hield aan de strenge voorwaarden voor het gebruik van vrijgestelde gewasbeschermingsmiddelen. Dit laat de voortdurende uitdagingen zien bij de naleving van regels voor gewasbescherming.

Ontbossingsverordening (EUDR)

De NVWA heeft in 2024 veel voorlichting gegeven over de ontbossingsverordening aan bedrijven in Nederland en producenten in de bronlanden. We hebben onder andere een regelhulp toegevoegd aan de NVWA-website en actief informatie verspreid via diverse branchegerichte sociale mediaplatforms. Verder hebben we in 2024 (hybride) bijeenkomsten georganiseerd over de ontbossingsverordening en voerden we samen met bedrijven testinspecties uit. De leerpunten daaruit delen we breed.

Overspannen mestmarkt

In het kader van de overspannen mestmarkt deed de NVWA het pilotproject 'Waar blijft de mest'. In de pilot voerden we allerlei kortcyclische inspectieprojecten mest uit, in samenwerking met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Op basis van deze bevindingen verbeterden we de aanpak om ons toezicht effectief in te zetten.

Europese inspectievaartuigen

De participatie van Nederlandse inspecteurs op EFCA (European Fisheries Control Agency) inspectievaartuigen werkt goed. Het maakt ons minder afhankelijk van de Kustwacht (de beschikbaarheid van de Barend Biesheuvel is beperkt) en de samenwerking met inspecteurs uit andere EU-lidstaten werpt haar vruchten af.

Handel in zwarte vis

In 2024 hebben we strafrechtelijk onderzoek gedaan naar handel in zwarte vis. Dit onderzoek is inmiddels overgedragen aan het Openbaar Ministerie voor strafrechtelijke vervolging. Zwarte vis is vis die buiten de quota om is gevangen of die ondermaats is. Met het verbod op het vangen en verhandelen van meer dan de toegestane hoeveelheid of ondermaatse vis wordt de omvang van het visbestand beheerd en voedselveiligheid beschermd.

Handel in illegale gewasbeschermingsmiddelen

De NVWA houdt toezicht op de handel in en het gebruik van (illegale) gewasbeschermingsmiddelen. In 2024 startte de NVWA-IOD diverse fraudeonderzoeken naar illegale handel in gewasbeschermingsmiddelen. Tijdens een handhavingsactie trof de NVWA-IOD bijna 3.000 liter illegale bestrijdingsmiddelen aan. De middelen kwamen vermoedelijk uit Spanje en zijn niet toegelaten in Nederland. Daarom mogen ze hier niet verkocht worden. Ook had de verdachte die de middelen via internet verkocht, geen licentie om gewasbeschermingsmiddelen te verkopen.

NVWA-IOD treft grote hoeveelheid illegale bestrijdingsmiddelen aan

Illegale handel in tapijtschelpen

De NVWA-IOD deed in 2023-2024 verschillende onderzoeken naar verdenking van fraude in de visserijsector. In 2024 droeg de NVWA-IOD een strafrechtelijk onderzoek naar aanleiding van illegale vangst van en handel in tapijtschelpen over aan het OM. Daarnaast deed de NVWA-IOD samen met de Inspectie en de Portugese partners een onderzoek naar illegale handel in tapijtschelpen uit Portugal. Daarbij werd 4.500 kilo tapijtschelpen uit de handel genomen. De NVWA-IOD informeerde de supermarkten en handelaren die de schelpen verkochten, en waarschuwde voor de voedselveiligheidsrisico's en waar op te letten ten aanzien van de herkomst van de schelpen en de wet- en regelgeving. De voedselveiligheidsrisico's treden vooral op als de schelpen zijn gevangen in gebieden die zijn verontreinigd door bijvoorbeeld zware metalen in het water.

NVWA houdt 5 verdachten aan voor illegaal vangen en verhandelen tapijtschelpen

Vismagazine: [NVWA houdt vijf Zeeuwen aan vanwege stroperij tapijtschelpen](#)

NOS.nl: [Vijf Zeeuwen opgepakt voor illegaal vangen en verhandelen tapijtschelpen](#)

BNNVARA – Vroege Vogels: [Illegale handel tapijtschelpen uit het Veerse Meer](#)

Realisatie jaarplan

In ons jaarplan voor 2024 zijn gewenste resultaten geformuleerd. Hieronder geven we aan in hoeverre onze activiteiten in 2024 daaraan hebben bijgedragen.

Jaarplan	Realisatie*
De systematiek voor het opleggen van bestuurlijke boetes op basis van de Visserijwet is ontwikkeld en wordt gefaseerd toegepast.	**
De systematiek voor het toezicht op de visserijvrije zones is ontwikkeld en operationeel. <i>De wetgeving over visserijvrije zones werd in 2024 niet van kracht, waardoor we de handhaving niet konden oppakken. Er werden wel voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van dit toezicht.</i>	
De NVWA voert periodiek inspecties uit bij beurzen en grote handelaren omdat zij een voorbeeldfunctie en spilrol in de handel in beschermd diersoorten vervullen.	
Actieplan versterking Zoönosebeleid is geïmplementeerd door de kennispositie te verbeteren, generieke detect- en responsestrategieën op te stellen, horizonscans uit te voeren in het kader van pandemic preparedness en door bij te dragen aan het vergroten van zoönosegeletterdheid.	
Risicogerichte mestprojecten op basis van data real time Vervoersbewijzen Dierlijke Meststoffen zijn uitgevoerd.	
In 2024 wordt de handhavingsaanpak opgestart om in 2025 tot een naleving van 90% bij gebruik en toepassing van gewasbeschermingsmiddelen te komen. <i>De naleving is nog niet op het gewenste niveau. We voeren gesprekken en werken samen met stakeholders om de naleving te verhogen. Dit is een langetermijnstrategie die we intensief voortzetten in 2025.</i>	

* Groen: resultaat behaald; Oranje: resultaat deels behaald; Rood: resultaat niet behaald

** Sinds 31/12/2024 zijn er ontwikkelingen waardoor het opleggen van bestuurlijke boetes is vertraagd.

Natuur en milieu in de (sociale) media

De post met het grootste bereik op Instagram (7.987) ging over dierenmokkel op Schiphol. 3 verdachten van smokkel van vogels en broedeieren werden aangehouden nadat geluid kwam uit een koffer.

3. NVWA-brede thema's

3.1 Import

Importcontroles zijn erop gericht om alleen gezonde dieren, veilig voedsel en veilige producten toe te laten tot de Europese Unie (EU). Dieren en producten die de EU binnenkomen, moeten in aangewezen inspectiecentra en controlepunten verplichte controles ondergaan. Er is vooruitgang geboekt om deze inspectiecentra en controlepunten volledig te laten voldoen aan de vereisten van de EU-regelgeving. Het importproces is verder gedigitaliseerd, zodat sinds begin 2024 importdocumenten voorzien worden van een digitale handtekening.

In 2024 nam het aantal zendingen dieren en dierlijke producten dat via Nederland de EU binnenkwam, met ongeveer 6% toe, vergeleken met 2023. Het aantal zendingen niet-dierlijke levensmiddelen nam met ongeveer 5% af. Bij deze laatste goederenstroom is het aantal verplichte analyses op basis van EU-regelgeving wel met 20% toegenomen.

Aantal gecontroleerde zendingen in 2024 voor invoer en doorvoer	
6.435	Levende dieren (exclusief gezelschapsdieren die met de eigenaar reizen).
67.740	Producten van dierlijke oorsprong, levende producten, dierlijke bijproducten, hooi en stro, samengestelde producten. Bijvoorbeeld vlees, vis, melkproducten, honing.
32.385	Levensmiddelen en diervoeders van niet dierlijke oorsprong zoals bijvoorbeeld noten, zaden, groente & fruit, specerijen.
32.240	Overgeladen via transshipment
Aantal zendingen geweigerd voor invoer en doorvoer	
113	Levende dieren (exclusief gezelschapsdieren die met de eigenaar reizen).
542	Producten van dierlijke oorsprong, levende producten, dierlijke bijproducten, hooi en stro, samengestelde producten.
200	Levensmiddelen en diervoeders van niet dierlijke oorsprong

3.2 Export

Export naar derde landen buiten de EU

De NVWA geeft exportverklaringen en -certificaten af. Op basis van de garanties die het ontvangende land eist en de afspraken die met dat derde land zijn gemaakt, beoordelen we of we een exportverklaring of -certificaat kunnen afgeven. Voor een aantal zaken is ook een exportverklaring of -certificaat binnen de EU nodig, zoals voor bepaalde gewassen en het vervoer van dieren. Ook die exportverklaringen en -certificaten worden door ons afgegeven.

Export naar Groot-Brittannië

Sinds 31 januari 2024 is, als gevolg van Brexit, de exportcertificering van veterinaire producten naar Groot-Brittannië een feit. Dit leidde in 2024 tot een toename van 64% van het aantal zendingen waarvoor een exportcertificaat nodig was.

Exportcertificaten voor vlees(producten), vis(producten), zuivel(producten) en ei(producten) naar Groot-Brittannië worden alleen op afstand verstrekt. Hiervoor heeft een bedrijf een goedgekeurd protocol voor elke productsoort nodig. We houden hier toezicht op met protocolinspecties en steekproefsgewijze controles.

Dierenwelzijn

Per 1 januari 2024 is een groot aantal bindende afspraken voor de export van herkauwers en varkens door de minister van LNV beëindigd. Dit was het gevolg van een motie van Tweede Kamerlid Vesterling (PvdD), die de beëindiging inhield van de bilaterale afspraken om dieren te exporteren naar niet-EU-landen. De reden hiervoor is dat het dierenwelzijn tijdens langeafstandstransporten onvoldoende is gewaarborgd, zeker voor het deel van het transport dat plaatsvindt buiten het EU-grondgebied. Deze exporten zijn vanaf 2024 alleen mogelijk door middel van publieke verzoekcertificering. Deze certificaten worden ontwikkeld in samenwerking met de brancheorganisaties. Voor publieke verzoekcertificaten ten behoeve van de export van herkauwers

en varkens gelden vanaf 2024 ook aanvullende regels. De eerste monitoringsresultaten laten zien dat de export van herkauwers en varkens naar derde landen is gedaald.

De beëindiging van de bilaterale afspraken en de aanvullende regels dragen daarmee bij aan vermindering van langeafstandstransporten en dierenwelzijnsproblemen tijdens deze transporten. De minister heeft toegezegd de komende jaren de effecten van de beëindiging van de bilaterale afspraken te blijven monitoren.

3.3 Laboratoria

Nederlands Instituut voor Vectoren, Invasieve planten en Plantgezondheid (NIVIP)

Het [Nederlands Instituut voor Vectoren, Invasieve planten en Plantgezondheid \(NIVIP\)](#) werkte op het gebied van Plantgezondheid in 2024 verder aan de implementatie van de *Official Control Regulation* (OCR) en de *Plant Health Regulation* (PHR). De vernieuwde afhandelingsorganisatie pakte incidenten en uitbraken op, waarbij het NIVIP de nodige diagnoses en kennis leverde. We publiceerden nieuwe technieken, protocollen en onderzoeksresultaten, meer dan 30 artikelen en rapporten daarvan zijn [online beschikbaar](#). We deden onderzoek om inspecties en bestrijding van quarantaine(Q)-organismen efficiënter en effectiever te maken. Het NIVIP kon met toegepast onderzoek aantonen dat het verantwoord is enkele Q-organismen te dereguleren. De Europese Commissie (EC) en EU-lidstaten gingen daarin mee. Ook in 2024 organiseerde en gaf het NIVIP opleidingen voor inspecteurs, gaf het workshops aan Nationale Referentielaboratoria (NRL) van andere EU-lidstaten en trainingen aan laboratoria buiten Europa.

Versterken zoönosenbeleid

Vanuit het [Nationaal Actieplan versterken zoönosenbeleid](#) startte het Centrum Monitoring Vectoren (CMV) van het NIVIP met het Kennisplatform Vectorovergedragen Infectieziekten (KPVI), waarin we samen optrekken met het RIVM. Via het KPVI wordt kennis gedeeld met bijvoorbeeld terreinbeheerders en provincies. Ten opzichte van 2023 waren er in 2024 minder tijgermuguitbraken. Het CMV is begonnen gemeenten te betrekken bij de aanpak van de tijgermug in woonwijken. Daarnaast nemen we actief deel aan het knutten- en blauwtongdossier.

Invasieve exoten

Het Kenniscentrum Invasieve planten en Hout van het NIVIP wist de Nederlandse controle-aanpak op binnengekomen invasieve exoten onder de aandacht te brengen van de EC en andere EU-lidstaten. Onze manier van werken loopt voorop in de EU en andere lidstaten kunnen en willen daarvan leren. We zijn medeauteur van een nieuwe EPPO inspectiestandaard en de 5e editie van de veldgids 'Invasieve waterplanten in Nederland' is uitgebracht. We hebben de taxonomische complicaties van (potentiële) Unielijst soorten op de agenda van de EC weten te krijgen, waardoor het mogelijk is de juiste (onder)soorten planten uit de handel te weren.

Biologische bestrijders

Het Kenniscentrum Biologische Bestrijders en Productiedieren van het NIVIP werkte in 2024 aan een verbetertraject voor de aanvraag van biologische bestrijders, waarbij we met onder andere RVO het aanvraagproces voor private ondernemers en onderzoekers soepeler willen laten verlopen.

Laboratoria

De 2 laboratoria Productveiligheid (het Fysisch-mechanisch & Elektrotechnische laboratorium – FME-lab - en het Chemische & microbiologisch Onderzoek laboratorium – CMO-lab) besteedden in 2024 aandacht aan diverse uitvoerings- en ontwikkelprojecten. Ze verrichtten ook werkzaamheden voor andere overheden. Beide laboratoria zetten hun ontwikkeling voort tot kennislaboratorium voor producten binnen het publieke belang Productveiligheid. Het CMO-lab maakte een goede start in de opbouw als Nationaal Referentielaboratorium (NRL) voor *food contact materials*, de borging van kennis op de diverse vakgebieden en vaststelling van de flexibele scope voor het testen van chemische verbindingen. Een flexibele scope bestaat uit een welomschreven groep testen in plaats van individuele testen. Hierdoor kunnen we testen onder accreditatie sneller en autonoom toevoegen, zodat we sneller op vragen kunnen reageren.

Wageningen Food Safety Research (WFSR)

Het Wageningen Food Safety Research (WFSR) ondersteunt de NVWA op het gebied van chemische en microbiologische voedselveiligheid. Het WFSR is, in het kader van de controleverordening (OCR), Officieel Laboratorium voor de NVWA en het Nationaal Referentielaboratorium (NRL). Wij verlenen subsidie aan het WFSR voor ondersteuning vanuit het programma Wettelijke onderzoekstaken voedselveiligheid handhaving. Hierbij gaat het om monsteranalyses en onderhoud en accreditatie van analysemethoden. Het WFSR heeft de NVWA het afgelopen jaar ook ondersteund bij diverse onderzoeken.

3.4 Bureau Risicobeoordeling & Onderzoek (BuRO)

Samen met andere collega's van de NVWA organiseerde BuRO het symposium Modern Inspections with New Technology op 26-27 februari 2024. Ruim 200 collega's uit verschillende landen namen deel, vanuit beleid, toezicht, wetenschap en kennisorganisaties. Er zijn veel ideeën uitgewisseld over nieuwe technieken. Ook zijn afspraken gemaakt over het vervolg op Europees en mondiaal niveau. Zie ook: [NVWA zet slimme technologie op de kaart in EU - ToeZine](#)

Roodvlees- en grofwildketen

In 2024 heeft BuRO het advies over de risicobeoordeling van de roodvlees- en grofwildketen afgerond. BuRO adviseert de ministeries van LNV en VWS in te zetten op het hervormen van het stelsel waarmee voedselveiligheid, diergezondheid en dierenwelzijn worden geborgd in deze ketens. BuRO adviseert de NVWA om een integrale toezichtsaanpak voor dierenwelzijn, diergezondheid en voedselveiligheid op de boerderij te ontwikkelen. Deze adviezen zijn met name gestoeld op de vele en hoge risico's voor dierenwelzijn in deze ketens. [Advies van BuRO over de risicobeoordeling roodvlees- en grofwildketen | Advies | NVWA](#)

Veiligheid voedingssupplementen

BuRO adviseert de minister van VWS in Nederland een notificatiesysteem voor voedingssupplementen in te voeren, om zo de risico's van het gebruik van voedingssupplementen te verkleinen. BuRO beoordeelde de afgelopen jaren de risico's van verschillende voedingssupplementen. Het ging daarbij vaak om gevallen waarbij het gebruik van een voedingssupplement tot zeer ernstige gezondheidsschade leidde. De samenstelling van voedingssupplementen is vaak onbekend en daarnaast is er beperkte wetgeving. Hierdoor heeft de NVWA weinig mogelijkheden om te handhaven.

[Advies van BuRO over veiligheid voedingssupplementen | Advies | NVWA](#)

3.5 Controle subsidieregelingen

Met de controles op de subsidieregelingen dragen we bij aan een rechtmatige en doelmatige besteding van subsidies. In 2024 besteedden we 3% van onze capaciteit aan de controle van subsidieregelingen.

De werkzaamheden werden verdeeld over 3 domeinen.

Domein	% van het totaal aantal gerealiseerde uren
Cross compliance	26,2%
Grondgebonden subsidieregelingen	42%
Niet grondgebonden subsidieregelingen	31,8%

Realisatie Jaarplan

Jaarplan	Realisatie
De 1%-controles en de controles ter plaatse zijn tijdig en EU-conform uitgevoerd.	
De nacontroles in het kader van het Europees Landbouwarantiefonds zijn tijdig en EU-conform uitgevoerd en gerapporteerd aan de EU	
De uitvoering van controles ter plaatse voor het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid worden verder geïmplementeerd.	

3.6 Maatregelen en (handhavings)verzoeken

Als een inspecteur een overtreding constateert, moet hij deze vastleggen. Daarna kan een maatregel of straf worden opgelegd. Vastlegging kan in een rapport van bevindingen, een proces-verbaal of een schriftelijke waarschuwing.

Vastlegging overtreding*	2023	2024**
Rapport van bevindingen	10.378	6.708
Proces-verbaal	480	720
Schriftelijke waarschuwing	21.118	11.674

* Gegevens uit Monitor Handhaven

** In 2024 zijn we overgestapt op een andere wijze van registreren, waardoor de cijfers van 2024 niet vergelijkbaar zijn met 2023

Als een overtreding geconstateerd wordt, kunnen we bestuursrechtelijk optreden. Naast de bestuurlijke boete kunnen we ook bestuurlijke maatregelen opleggen, zoals een last onder dwangsom en last onder bestuursdwang.

Besluiten en juridische procedures*	2020	2021	2022	2023	2024
Boetes	5.702	6.290	6.366	7.692	7.458
Bestuurlijke maatregelen	1.155	1.162	862	1.209	1.233
Bezwaren	1.343	1.613	1.463	1.320	1.447
Beroepen	442	518	549	588	445
Hoger beroepen	114	41	42	19	122
Voorlopige voorzieningen	21	71	79	90	123

* De aantallen uit de afgelopen jaren zijn met terugwerkende kracht aangepast. We hebben namelijk steeds betere manieren om deze cijfers inzichtelijk te krijgen. Bij het bepalen van de aantallen in deze tabel is uitgegaan van de definitie van afgehandelde besluiten en juridische procedures.

Voor de stijging van het aantal hoger beroepen is geen eenduidige verklaring. De toename van het aantal voorlopige voorzieningen is het gevolg van een toename van het aantal Woo-verzoeken. Daardoor stijgt ook het aantal Woo-bezwaren en het aantal voorlopige voorzieningen.

Woo-verzoeken

In 2024 ontvingen we 293 verzoeken in het kader van de Wet open overheid (Woo). Dit is 10% meer dan in 2023. We slaagden er desondanks in de werkvoorraad te verminderen en eindigden 2024 met 66 openstaande Woo-verzoeken. Dit aantal komt overeen met een werkvoorraad van bijna 3 maanden. We slagen er steeds beter in grip te krijgen op de werkvoorraad, waardoor de gemiddelde doorlooptijd van Woo-verzoeken daalt.

In totaal handelden we in 2024 309 Woo-verzoeken af. Daaronder waren veel verzoeken uit eerdere jaren. Eind 2024 stond nog één verzoek open dat vóór 2023 is ontvangen. Van de Woo-verzoeken die we in 2024 ontvingen en afhandelden, is 33% afgehandeld binnen de (verdaagde) wettelijke termijn. Het aantal ingebrekestellingen is opnieuw gedaald. Een zeer klein aantal hiervan heeft geleid tot een verbeurde dwangsom. Waar de NVWA in 2023 nog € 192.000 aan dwangsommen verbeurde, was dit in 2024 € 35.200.

We zoeken continu naar manieren om het proces voor Woo-verzoeken te verbeteren. Zo nemen we bij onduidelijkheid snel contact op met personen die een Woo-verzoek doen, om de precieze vraag te achterhalen. Soms gaat het bijvoorbeeld om een vraag om informatie in plaats van om een Woo-verzoek.

Handhavingsverzoeken

In tegenstelling tot eerdere jaren ontvingen we in 2024 minder handhavingsverzoeken. De in- en uitstroom komt hierdoor beter in balans, wat ervoor zorgt dat de werkvoorraad lager is. Ook kunnen we hierdoor de gemiddelde doorlooptijd versnellen. We ontvangen handhavingsverzoeken over uiteenlopende onderwerpen; het merendeel gaat echter over dierenwelzijn.

Handhavingsverzoeken*	2021	2022	2023	2024
Ontvangen	15	38	57	26
Afgehandeld	43	27	43	23

* De aantallen uit de afgelopen jaren zijn met terugwerkende kracht aangepast. We hebben namelijk steeds betere manieren om deze cijfers inzichtelijk te krijgen.

3.7 Handhaafbaarheids-, uitvoerings- en fraudetoetsen

In 2024 zijn 33 handhaafbaarheids-, uitvoerings- en fraudetoetsen (HUF) uitgevoerd. Hiervan verstuurd we er 18 naar het ministerie van LVVN, 12 naar het ministerie van VWS, en 3 naar andere ministeries. Onderwerpen waren onder andere het houdverbod katten met vouworen en naaktkatten, de derogatiebeschikking, het verkoopverbod voor tabaksproducten en aanverwante producten in andere verkooppunten dan speciaalzaken, en de verlaging van de maximumtemperatuur diertransport.

Het overgrote deel van de HUF-toetsen kende een positieve uitkomst (85%). Dat wil zeggen dat we de desbetreffende regelgeving handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig bevonden - in twee derde van de gevallen met de kanttekening dat een aantal (kleine) onderdelen van de wetgeving moest worden aangepast om handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig te zijn.

In ongeveer 15% van de gevallen was de uitkomst van de HUF-toets negatief: de voorliggende wetgeving was niet handhaafbaar, uitvoerbaar en fraudebestendig, of pas na grote aanpassingen.. In bijna alle HUF-toetsen stelden we voor hoe de voorliggende regelgeving handhaafbaar(der), uitvoerbaar(der) en fraudebestendig(er) kon worden gemaakt.

3.8 Klantcontact

Elk jaar ontvangen we meldingen en klachten van burgers via het Klantcontactcentrum of via onze website. Dit is belangrijk omdat we niet alles overzien en controleren.

In 2024 zijn door ons Klantcontactcentrum 44.015 telefoongesprekken afgehandeld. In totaal zijn 10.513 vragen geregistreerd en 99,2% hiervan is tijdig (binnen 6 weken) afgehandeld.

Het totaal aantal meldingen bedroeg 29.165. Hiervan ging het 5.763 keer om (verplichte) bedrijfsmeldingen. 23.402 meldingen waren afkomstig van burgers

Top 10 meldingen van burgers

Onderwerp	Aantal meldingen
Levensmiddelen	8.454
Voedselvergiftiging	3.989
Tabak en rookwaren	3.487
Muggen en teken	2.940
Dierenwelzijn boerderijdieren	2.349
Dierenwelzijn honden en katten	2.039
Fytosanitair	1.967
Productveiligheid	1.726
Dierenwelzijn overige dieren	585
Meststoffen	404

Sociale media

We zijn actief op de sociale media platforms Facebook, Instagram, X, YouTube en LinkedIn. In totaal zijn we in 2024 20.043 keer genoemd op sociale media. Het totale bereik komt daarmee op ruim 252 miljoen views.

De meeste berichten gingen over productveiligheid door de veiligheidsrisico's met bakfietsen. Ook de kauwbotjes voor honden kregen online veel aandacht gevolgd door de dierziekte blauwtong.

Trending topics

Webcare

Via sociale media halen we ook signalen op uit de samenleving. Burgers melden er onveilige producten, vermoedens van verwaarlozing bij dieren, roken of onhygiënisch werken in de horeca. Deze signalen en klachten zijn waardevolle input voor ons risicogericht toezicht. Soms leiden ze tot een inspectie, een onderzoek of een publiekswaarschuwing. Als het mogelijk is geven we de melder een terugkoppeling. In veel gevallen, bij vrijwel alle publieke belangen, is men op zoek naar informatie over een melding doen op onze site.

In 2024 zijn via sociale media 18.225 berichten binnengekomen. Het ging hierbij om 4.758 vragen en 70 overige meldingen. Het webcareteam heeft 1.065 reacties gegeven. Daarbij gingen de reacties in 2024 vooral over voedselveiligheid, bakfietsen en dierenwelzijn. De meeste reacties binnen via X, daarna Facebook en vervolgens Instagram.

Voedselveiligheid

Onderwerpen die vragen opleveren over veilig voedsel zijn bijvoorbeeld regelgeving met betrekking tot voedsel meenemen uit het buitenland en vragen over veiligheidswaarschuwingen. In maart reageerden veel mensen op de veiligheidswaarschuwing voor gepelde walnoten waarbij het allergeen walnoot niet op het etiket vermeld stond. We sloten het jaar af met het bericht waarop verreweg de meeste reacties binnenkwamen binnen dit thema: de veiligheidswaarschuwing voor de kauwbotten (31 december).

Dierenwelzijn

Op 11 maart sloten we het bedrijf van een Brabantse dierhouder. Dit bericht zorgde voor veel reacties. Verschillende reacties ook in september naar aanleiding van het BURO-rapport over dierwaardige vleesproductie. Verder kwamen er vragen rondom de aanwezigheid van wolven, transport van dieren en de handhaving van de NVWA. Het onderwerp dierenwelzijn kan stevast rekenen op grote betrokkenheid op sociale media en daarbuiten.

4. Werken bij de NVWA

De NVWA wil een aantrekkelijke werkgever voor alle generaties zijn. Door de maatschappelijke rol die we vervullen, door onze arbeidsvoorwaarden en onze ontwikkel- en loopbaanmogelijkheden. We zijn een integere organisatie waarin waarderen, aanspreken en verantwoorden vanzelfsprekend zijn. Ook zijn we een diverse en inclusieve organisatie met een open cultuur. Individuele bijzonderheden worden gezien en benut. Het winnen van de [Rick Brink Award 2024](#) door ons innovatielab, is een erkenning voor de stappen die wij zetten op het gebied van inclusiviteit en diversiteit. Bijna een kwart van de innovatielab-medewerkers heeft een arbeidsbijzonderheid.

4.1 Bezetting

In de rijksbegroting voor 2024 is 3.310 fte eigen (ambtelijk) personeel opgenomen. De gemiddelde bezetting heeft zich als volgt ontwikkeld:

	2021	2022	2023	2024
Bezetting	2.667	2.831	3.162	3.217

4.2 Participatiewet

Totaal aantal medewerkers met een arbeidsbijzonderheid (in fta*):

Doel 2024	fta PW Binnenwerk	fta PW NVWA	Realisatie
126,3 fta (75,8 fte)	42,0 fta (25,2 fte)	103,9 fta (62,4 fte)	145,9 fta (87,6 fte)

* Fta staat voor fulltime arbeidsparticipant, wat gebaseerd is op een werkweek van 25,5 uur, een fte is gebaseerd op een werkweek van 36 uur.

Het quotumpercentage voor medewerkers met een arbeidsbijzonderheid was in 2024 2,76% (126,3 fta) van het totaal aantal fte. De realisatie van werkplekken voor medewerkers met een arbeidsbijzonderheid komt daar in 2024 ruim bovenuit.

4.3 Aantrekkelijke werkgever

In 2024 zijn in totaal 315 vacatures vervuld (511 fte). Hiervan waren 217,3 fte interne medewerkers die doorstroomden.

Vacatures 2024 NVWA-breed	Totaal
Uitgezette vacatures	331
Gezochte fte	576
Vervulde vacatures	315

* In een aantal gevallen zijn voor 1 vacature (functie) meer mensen aangenomen.

We namen deel aan 38 events, zoals de Expovet (Beurs en congres voor dierenartsen in België) en de Food & Agri Carrièredag. De werving van dierenartsen gaat steeds beter, ook door het event Vets online dat we vier keer organiseerden in 2024. Naast 26 Nederlandse dierenartsen zijn 13 dierenartsen uit de EU in dienst gekomen. Ook hebben we ons netwerk van Nederlandse practitioners uitgebreid met 7 dierenartsen.

4.4 Vakmanschap

De focus lag op het bekwaam maken van nieuwe medewerkers. Het inwerkprogramma ('onboarding') blijft daarbij waardevol. Daarnaast besteedden we aandacht aan het structureel bekwaam houden van toezichthouders. We zien een toename in de behoefte van medewerkers om zich te blijven ontwikkelen. De structurele investering in trainers/docenten en mentoren blijft een punt van aandacht.

4.5 De mens centraal: iedereen telt mee

Hybride werken

We werken hybride, waar mogelijk. Medewerkers en leidinggevenden maken samen keuzes waar en wanneer we (samen)werken, afhankelijk van wat voor het werk nodig of passend is. We sluiten daarbij aan op Rijksbreed beleid.

Onboarding

Nieuwe medewerkers volgen bij indiensttreding een inwerkprogramma: 'onboarding'. Daarmee bevorderen we de verbinding, samenwerking en sociale cohesie tussen medewerkers. De reacties op dit programma zijn zeer positief. In vervolg op een evaluatie van het programma in 2023 zijn in 2024 onderdelen aangepast, zodat het nog beter aansluit bij de behoeften van nieuwe medewerkers. Een goede onboarding draagt eraan bij dat nieuwe medewerkers zich welkom voelen.

Verzuim

In 2024 richtten we ons verder op de inzetbaarheid van medewerkers en op verzuimpreventie. Het verzuimpercentage steeg met 0.6 procentpunt naar 6,0%. Aandacht voor dit onderwerp blijft dus belangrijk. We zorgen o.a. voor trainingen voor nieuwe leidinggevenden en medewerkers en leveren maatwerk zoals verdiepende workshops voor leidinggevenden en teams. Centraal in deze aanpak staat het (tijdig) voeren van het goede gesprek tussen medewerker en leidinggevende. Een regelmatig gesprek over mentale en fysieke vitaliteit kan een bijdrage leveren aan werkplezier, motivatie en betrokkenheid, en kan uitval voorkomen. Er is een afwisselend aanbod van workshops en teaminterventies op het gebied van bijvoorbeeld mentale vitaliteit en veerkracht.

Sociaal veilig werken

Voor sociaal veilig werken is een digitaal loket ingericht, waar informatie te vinden is bij wie een medewerker terecht kan voor hulp en ondersteuning bij verschillende vraagstukken. Bijvoorbeeld in het geval van een (vermeend) integriteitsincident, of bij agressie of geweld. Er is informatie te vinden over o.a. de vertrouwenspersonen, de integriteitscoördinatoren, het bedrijfsopvangteam en de bedrijfsarts.

De NVWA heeft een ondernemingsraad en verschillende personeels- en sociale netwerken, zoals de personeelsvereniging, Jong NVWA, Roze in Groen, League NVWA en KleurRijk. Deze netwerken komen samen in de Inclusie adviesraad. Deze raad heeft als doel om diversiteit, gelijkheid en inclusie te bevorderen en geeft hierover gevraagd en ongevraagd advies aan het management.

Veiligheid en agressie

De NVWA vraagt medewerkers alle incidenten te melden, als er sprake is van ongewenst of intimiderend gedrag. In 2024 werd 128 keer een melding gedaan. Deze meldingen betroffen 120 incidenten. Over één incident krijgen we soms meer meldingen. Ook zien we dat soms meer incidenten worden gemeld in hetzelfde inspectietraject. In vergelijking met 2023 is het aantal incidenten gestegen. Dit is onder andere het gevolg van meer aandacht voor dit onderwerp in teams en de oproep om incidenten te melden. Er werd 13 keer aangifte gedaan van een strafbaar feit tegen een medewerker van de NVWA, naar aanleiding van een incident.

Bij een incident kan tegelijkertijd sprake zijn van meer vormen van agressie. De aantallen in de verschillende categorieën in de onderstaande tabel komen daardoor hoger uit dan het aantal gemelde incidenten.

Aantal meldingen incidenten agressie	2021	2022	2023	2024
Fysieke agressie	10	12	15	12
Persoonlijke bedreiging	30	45	33	39
(Non)verbale agressie	67	73	77	97

De meldingen variëren in aard en ervaren ernst. In 2024 werd 8% van de gemelde incidenten als zeer ernstig ervaren en 27% als ernstig. Dan gaan we na of extra nazorg nodig is en overleggen we over maatregelen tegen de dader. In 2024 startten we met een vernieuwd aanbod aan training en opleiding om de professionele weerbaarheid van medewerkers te versterken, zodat zij goed kunnen omgaan met risicovolle situaties. Daarnaast werken we samen met de politie, zowel bij inspecties als na incidenten.

5. Prestaties

Wij gebruiken verschillende indicatoren om de effectiviteit, efficiency en kwaliteit van onze prestaties te meten, zoals productiviteit en doorlooptijden. Dit worden kritische prestatie-indicatoren genoemd (kpi's).

Kritische prestatie-indicatoren

1.339	Productiviteit per medewerker (in uren)
97%	Tijdig betaalde facturen
148,66	Kostprijs per uur per 01/07/2024 (in euro's)
3.217	Gemiddelde bezetting (in fte, exclusief externe inhuur)
6,0%	Verzuim
87,6	Participatiewetmedewerkers (in fte)

5.1 Prestatiemanagement en kritische prestatie-indicatoren (kpi's)

Productiviteit

De gemiddelde productiviteit in het jaar 2024 is 1.339 uur. Dit is licht boven de norm van 1.322 uur.

Realisatie/norm per jaar

	2021	2022	2023	2024
Norm	1.358	1.358	1.358	1.322
Realisatie	1.364	1.344	1.357	1.339

Percentage tijdig betaalde facturen

Het percentage tijdig betaalde facturen is gestegen ten opzichte van eerdere jaren en ligt met 97% boven de norm.

Realisatie/norm per jaar

	2021	2022	2023	2024
Norm	95	95	95	95
Realisatie	99	95	93	97

Doorlooptijd meldingen en vragen burgers

In 2024 waren er ongeveer 3 keer zo veel meldingen als vragen. Van de meldingen is 82% binnen de afgesproken termijn behandeld. Voor vragen was dit 95%. Het gewogen gemiddelde is hiermee 86%. We haalden nog niet de gestelde norm. De oorzaak daarvan is dat melders meer en meer het meldkanaal van de NVWA weten te vinden, wat geresulteerd heeft in 5.000 meldingen meer in 2024 dan in 2023. Voor de NVWA is dit een goed teken, want we gebruiken o.a. de meldingen voor ons risicogericht toezicht. We blijven werken aan een snelle én zorgvuldige verwerking van meldingen en vragen.

Doorlooptijd (in %) realisatie/norm per jaar

	2021	2022	2023	2024
Norm	90	90	90	90
Realisatie	84	86	84	86

Doorlooptijd bezwaarzaken

Sinds 2020 nemen we maatregelen om achterstanden bij de behandeling van bezwaarzaken op te lossen. In 2022 en 2023 zagen we een duidelijk effect van deze inspanningen. In 2024 handelden we met een gelijkblijvende personele capaciteit een hoger aantal bezwaren af. Tegelijkertijd steeg de instroom van het aantal bezwaarzaken substantieel waardoor het percentage afgehandelde bezwaren dat binnen de wettelijke termijn is afgehandeld, met 67% licht onder de norm van 70%

bleef. De meeste bezwaarzaken waren gericht op openbaarmaking en het werkgebied van het ministerie van LVVN.

*Doorlooptijd (in %) realisatie/norm per jaar**

	2021	2022	2023	2024
Norm	70	70	75	70
Realisatie	52	74	79	67

* De percentages voor 2022 en 2023 zijn met terugwerkende kracht aangepast. We hebben namelijk steeds betere manieren om deze cijfers inzichtelijk te krijgen.

5.2 Financieel management

Rijksbegroting

In de begroting zoals gepubliceerd op rijksfinanciën.nl, is - naast het overzicht met baten en lasten en het kasstroomoverzicht – ook een overzicht opgenomen met doelmatigheidsindicatoren. Deze informatie is beschikbaar via [deze link](#).

Kostprijs

De vooraf berekende kostprijs per jaar.

	2021	2022	2023	2024*	2025
Kostprijs (in €)	121,57	121,17	123,56	136,03	153,33

* In 2024 is de kostprijs tussentijds (per 01/01/2024) met € 12,63 per uur bijgesteld naar € 148,66 per uur.

5.3 Kwaliteitsmanagement

Wij werken op verschillende manieren aan kwaliteitsverbetering. In 2023 richtten we een burgercommunity op om inzicht te krijgen in de beleving van burgers over de communicatie en de informatie door de NVWA. Ook in 2024 voerden we verschillende onderzoeken uit in deze community, zoals naar de webpagina's over reizen met een huisdier en over de campagne over kortsnuiten.

In 2024 voerden we diverse gebruikersonderzoeken uit, meestal voor de doorontwikkeling van onze website. Zo deden we onderzoek onder burgers over de huisdierentool en onder startende horecaondernemers over webpagina's voor deze doelgroep. Daarnaast zijn ook verdiepende interviews gehouden met ondernemers die exportverklaringen moeten aanvragen. Uit deze interviews kwam naar voren dat het proces van het aanvragen van exportcertificaten verbeterd is maar omslachtig en moeizaam blijft, met name voor ondernemers die niet regelmatig exportverklaringen moeten aanvragen.

Ten slotte voerden we 6 klanttevredenheidsonderzoeken uit, zie hieronder. Met de uitkomsten van deze onderzoeken kunnen we onze klanttevredenheid verbeteren.

Website (pagina-evaluaties)

Ook in 2024 vroegen we aan bezoekers van onze website feedback over aangepaste webpagina's. Ruim 40% van de bezoekers geeft aan voldoende te zijn geholpen met de informatie op de website. Als de informatie niet voldoende geholpen heeft, dan is dat met name omdat we geen antwoord op een specifieke vraag konden geven.

Klantcontact: e-mail

We voeren continu een tevredenheidsonderzoek uit voor klantcontact via e-mail. Alle vragers en melders krijgen de mogelijkheid hun feedback te delen. Over heel 2024 geven vragers gemiddeld 6,2 en melders gemiddeld 6,4. De vragers zijn met name te spreken over het gemak waarmee men een vraag kan stellen. Ook zijn melders positief over het gemak waarmee een melding kan worden gedaan bij de NVWA. Belangrijk verbeterpunt is het geven van een inhoudelijk antwoord.

Klantcontact: telefonie

Sinds 2022 doen we onderzoek naar de tevredenheid onder klanten die telefonisch contact met ons opnemen. Dit onderzoek is op basis van vrijwillige deelname. Bellers zijn veelal tevreden: gemiddeld geven zij een 7,5 voor het gesprek. Ook worden relatief veel complimenten gemaakt voor de medewerkers van het klantcontact centrum.

Export

We voerden een tevredenheidsonderzoek uit onder ondernemers die in 2024 exportcertificaten aanvraagden. Doel van dit onderzoek was de tevredenheid van deze ondernemers over het proces van aanvraag en afhandeling in kaart te brengen. Gemiddeld geven de ondernemers in dit onderzoek een 7,2 als cijfer voor hun tevredenheid over de NVWA, een stijging ten opzichte van 2022. Over de verschillende onderdelen van het werk van de NVWA is men zeker te spreken en ook over de communicatie is men positief. De vindbaarheid en duidelijkheid van informatie op de website is men het minst enthousiast.

Juridische zaken

In 2022 deden we een nulmeting naar de ervaringen met de communicatie van de afdeling Juridische zaken. Deze nulmeting was aanleiding voor verbeteracties en in 2024 deden we een nieuwe meting, bij belanghebbenden die het laatste halfjaar van 2024 te maken hadden met de afdeling Juridisch zaken. Het doel hiervan was inzicht te krijgen in hoe de communicatie van Juridische zaken nu wordt ervaren en in mogelijke nieuwe verbeterpunten.

Uit het onderzoek blijkt dat respondenten over het algemeen tevreden zijn over de vindbaarheid van informatie op onze website. Er kwamen ook verbeterpunten naar voren, zoals de doorlooptijd van sommige procedures en de telefonische bereikbaarheid. Daar gaan we mee aan de slag.

Horeca (inspectie)

In 2024 deden we onderzoek naar de ervaring met Horeca en Ambachtelijke Productie. Hiervoor hebben we ondernemingen die tussen 4 maart en 1 juli 2024 zijn geïnspecteerd, benaderd. Hun tevredenheid over de inspectie ligt gemiddeld op 8,2.

Eén tevredenheidsonderzoek voerden we niet uit in 2024. Dit gaat om MijnNVWA. Door onverwachte vertraging in de planning van dit onderzoek, is besloten dit onderzoek in 2025 uit te voeren.

5.4 Risicomanagement

Risicomanagement is een continu proces met als doel risico's te identificeren die de realisatie van de strategische doelen van de NVWA kunnen bedreigen. Het directieteam van de NVWA bespreekt deze mogelijke risico's jaarlijks. De beheersmaatregelen die we nemen om de mogelijke risico's te beperken, nemen we mee in onze interne plannen. De volgende strategische risico's zijn de belangrijkste die zich kunnen voordoen.

Opstopping in de toezichtsketen

Door meer stringente en uniforme toepassing van het interventiebeleid ontstaat meer werk voor Bezwaar en beroep. Dit kan leiden tot oplopende doorlooptijden. Verdere ontwikkeling van het interventiebeleid en betere afstemming op bijzondere situaties vermindert de kans op een opstopping in de keten.

Niet de juiste mensen (kwaliteit/kwantiteit/leeftijd) kunnen binnenhalen of vasthouden

Het risico bestaat dat we door een oververhitte arbeidsmarkt en schaars aanbod van specifieke deskundigheid niet de juiste mensen kunnen binnenhalen of vasthouden. Bovendien moeten we rekening houden met het absorptievermogen van de NVWA, als het gaat om aantallen nieuwe medewerkers. We werken met een strategisch personeelsplan om nu en in de toekomst ons werk te kunnen doen.

Onvoldoende realisatie voorgenomen implementaties (o.a. de overkomst medewerkers KDS)

Om te komen tot een steviger stelsel met een onafhankelijk toezichtstelsel in de vleesketen, is de directie Keuren in 2024 opgedeeld in een directie Slachttoezicht en een directie Handelstoezicht. De

volgende stap was de overkomst van medewerkers van KDS per 1 januari 2025. Een onvoldoende realisatie van deze ontwikkelingen zou een vermindering van de impact van het toezicht op de samenleving betekenen. De NVWA heeft zich in 2024 voorbereid op de komst van medewerkers van KDS en gewerkt aan een beheerste overgang van deze medewerkers naar de NVWA.

Ontoereikende financiële middelen

Een risico is voortdurende druk op de financiële middelen voor en van de NVWA. Eventuele ontoereikende financiële middelen hebben mogelijk effect op ons toezicht, innovatie en de ontwikkeling van IV/ICT. De NVWA stuurt erop om binnen financiële en formatieve kaders te blijven.

Onvoldoende voortgang op ontwikkeling informatiepositie en ICT-facilitering

De NVWA werkt aan een betere informatiepositie en aan vernieuwing van de IV/ICT-ondersteuning. Dit doen we aan de hand van een IV/ICT-actieplan dat in 2020 is opgesteld. Het plan is grotendeels afgerond in 2024. Resterende onderdelen van het actieplan en verdere ontwikkeling van de informatiepositie en ICT-facilitering worden in 2025 in de reguliere processen opgepakt.

Onduidelijke relatie publiek-belangtafels en lijnorganisatie

Per publiek belang is een publiek-belangtafel ingericht. Een duidelijk onderscheid in sturing via de publieke belangen en sturing via de lijn is nodig. In 2024 brachten we verbetermogelijkheden daarvoor in kaart, die we in 2025 uitvoeren.

Stand van het Toezicht NVWA 2024

'je draagt bij waar je nodig bent'

Dit is de vierde Stand van het Toezicht van de NVWA, waarin we de belangrijkste dilemma's en uitdagingen die we tegenkomen in ons werk benoemen. Als toezichthouder staan we voortdurend in verbinding met de buitenwereld. We zijn responsief; we zijn ontvankelijk voor opvattingen over hoe ons toezicht nog beter kan. Daarbij hoort ook dat we aangeven waar we ruimte zien in wet- en regelgeving om te zorgen dat we met ons toezicht het verschil blijven maken.

Voor het toezicht noodzakelijke verbeteringen

Vorig jaar hebben we de balans opgemaakt van de Standen van het Toezicht van de afgelopen jaren. Zie: [Stand van het toezicht](#) | [Over de NVWA](#) | [NVWA](#). We constateerden dat een tweetal van de door ons aangegeven uitdagingen in ons toezichtswerk is opgepakt. Op drie andere uitdagingen liepen de gesprekken, maar was er ook nog veel te doen. Dat geldt nog steeds.

Deze constatering is in lijn met de Staat van de Uitvoering, waarin jaarlijks structurele uitdagingen in de uitvoeringspraktijk van de overheid aan de orde worden gesteld. Daarvan is onze Stand van het Toezicht een afgeleide. In september 2024 verscheen een nieuwe editie van de Staat van de Uitvoering. Hierin wordt geconcludeerd dat sinds 2022 op veel plaatsen wordt gewerkt aan verbeteringen, maar dat organisatie- en beleidsterreinoverstijgende problemen niet worden opgelost.

De Staat roept op tot meer regie en betere samenwerking. Vanuit het motto: 'je draagt bij waar je nodig bent'. De Staat van de Uitvoering vraagt in 2024 expliciet aandacht voor de belangrijkste knelpunten: (1) minder complexiteit, (2) betere gegevensuitwisseling en (3) meer doen met minder mensen.

Voor de NVWA zijn dit herkenbare punten. We maken in deze Stand van het Toezicht 2024 dan ook expliciet waar in óns dagelijks werk deze punten (onder meer) schuren, wat er al gebeurt en wat er nodig is. Dit alles zodat we ons zo optimaal mogelijk kunnen richten op waar we voor staan: maatschappelijke impact.

Minder complexiteit: *De noodzaak van eenduidige normen*¹

Waar schuurt het?

Open normen beogen flexibiliteit te bieden aan de ondernemer om in de praktijk optimaal in te vullen binnen de grenzen van de wet- en regelgeving. Die keuze heeft behalve voordelen ook een keerzijde, met name bij het publiek belang dierenwelzijn. Met een open geformuleerde norm is het zowel voor de ondernemers als voor de toezichthouder die interventies kan toepassen niet altijd duidelijk welke maatregelen de ondernemer moet treffen om aan deze open norm te voldoen. De ervaring met open normen in de toezichtspraktijk leert dat uiteindelijk de hoogste bestuursrechter casusgewijs – bijvoorbeeld in procedures over handnavingsverzoeken van dierenrechtenorganisaties - het eindoordeel velt over welke invulling van een open norm evenredig en proportioneel is.

Wat gebeurt er al?

Vanaf 2021 spant het ministerie van LNV zich in om de open normen uit de Wet dieren in te vullen. Vele betrokkenen, waaronder van de NVWA, werken hier aan mee.

¹ In deze passage gaan we in op de open normen mbt dierenwelzijn. Maar complexiteit van regelgeving speelt op meerdere terreinen. Bijvoorbeeld mestwet- en regelgeving is complex door de diverse uitzonderingen en daarom moeilijk handhaafbaar en uitvoerbaar en daarmee onvoldoende fraudebestendig.

Wat is er (meer) nodig?

De NVWA roept op om meer bekendheid te geven aan het bestaande proces van beleid en toezichthouder om tot invulling van open normen te komen door te ontwikkelen en transparant te maken. Zodat voor belanghebbenden – ondernemers, belangenorganisaties, ngo's – voldoende duidelijk is waar en op welk moment zij hun opvatting kunnen aanreiken. De NVWA onderschrijft het belang van een cyclisch, transparant en voorspelbaar proces voor het kiezen, opstellen en invullen van open normen. Vroegtijdige samenwerking van beleid met de NVWA en andere toezichthouders is daarbij cruciaal, zodat zaken als handhaafbaarheid, uitvoerbaarheid, en fraudebestendigheid worden meegenomen.

Betere gegevensuitwisseling: *Van derden en vanuit de eigen opsporingsdienst*

Waar schuurt het?

De huidige wet- en regelgeving is versnipperd over de verschillende publieke belangen die de NVWA behartigt en geeft ons onvoldoende juridische grondslag voor het opvragen van data bij derden. Gegevens opvragen bij derden leidt in de praktijk steeds opnieuw tot vragen van die derden over de juridische grondslag van het opvragen, waarbij het regelmatig voorkomt dat wij de informatie onvolledig of te laat ontvangen. Dit staat risicogericht toezicht in de weg en belemmert daarmee onze maatschappelijke impact.

Er zijn daarnaast situaties waarbij er relevante informatie bekend is bij de toezichthoudende tak van de NVWA, die niet mag worden gedeeld met de Inlichtingen- en Opsporingsdienst (IOD) van de NVWA. Waar die mogelijkheid er wel is, kosten de noodzakelijke procedures veel tijd en administratieve capaciteit.

Wat gebeurt er al?

Over gegevensuitwisseling met derden zijn we al enige tijd goed in gesprek, met zowel VWS als LVVN. De toenmalige minister van LNV heeft op 18 april 2024 aan de Tweede Kamer gemeld dat wordt onderzocht of, hoe en onder welke voorwaarden deze bevoegdheid kan worden vormgegeven.

Wat is er (meer) nodig?

De NVWA vraagt de minister van LVVN en verantwoordelijke staatssecretarissen van LVVN en VWS om een wettelijke bevoegdheid voor het opvragen van gegevens bij derden, vergelijkbaar met die waarover andere diensten al wel kunnen beschikken. Dit zou in een generieke regeling kunnen, maar ook specifiek in die wetten waar het nu het meest knelt. Ook vraagt de NVWA de minister en staatssecretarissen om een wettelijke grondslag om, met de eigen opsporingsdienst, persoonsgegevens te kunnen delen.

Meer doen met minder mensen: *Cameratoezicht*

Waar schuurt het?

Nog steeds komen er misstanden voor met dieren in slachthuizen en op verzamelcentra. Onze inspecteurs kunnen vanzelfsprekend niet continue toezicht houden op alle verschillende activiteiten met dieren. Ook bij slachthuizen waar permanent toezicht aanwezig is, is het onmogelijk om alle activiteiten met dieren verspreid over het slachthuis te overzien. Cameratoezicht kan bijdragen aan het verkrijgen van dat overzicht.

Wat gebeurt er al?

Naar aanleiding van een door de Tweede Kamer aangenomen motie heeft de toenmalige Minister van LNV er voor gezorgd dat in 2018 in alle grotere slachthuizen op vrijwillige basis cameratoezicht op dierenwelzijn is ingericht. De afgelopen tijd is er door LVVN hard gewerkt aan een wetsvoorstel om een wettelijke basis te geven aan verplicht cameratoezicht.

Wat is er (meer) nodig?

Om misstanden effectiever tegen te kunnen gaan vraagt de NVWA om zo spoedig mogelijk kaders te bieden voor verplicht cameratoezicht bij verzamelcentra en in slachthuizen. Met in ieder geval de

wettelijke mogelijkheid om bij verzamelcentra, cameratoezicht als tijdelijke maatregel op te kunnen leggen.

Waar het om gaat: *Maatschappelijke impact*

De NVWA bewaakt de publieke belangen voedselveiligheid, diergezondheid, dierenwelzijn, natuur en milieu, plantgezondheid, productveiligheid en tabaks- en alcoholontmoediging. Het bewaken van deze publieke belangen doen we uiteraard nooit alleen. Dit doen we in goede samenwerking met LVVN en VWS, zodat beleid en toezicht op elkaar aansluiten. Ook trekken we samen op met brancheorganisaties en ngo's. We onderschrijven dan ook de oproep uit de Staat van de Uitvoering voor meer regie en betere samenwerking. Het deelbelang van organisaties weegt immers nooit zwaarder dan het maatschappelijk belang.

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit

Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

TER BESLISSING

Datum

3 juni 2025

Kenmerk

NVWA / 99218346

nota

Aanbieding Jaarbeeld NVWA 2024 aan Eerste en
Tweede Kamer

Kopie aan

Bijlage(n)

3

Parafenroute

Aanleiding

In haar jaarbeeld 2024 doet de NVWA verslag over de wijze waarop toezicht is
gehouden en de resultaten van het toezicht.

Geadviseerd besluit

Advies aan de staatssecretaris LVVN: U kunt de aanbiedingsbrief ondertekenen,
zodat het Jaarbeeld NVWA 2024 en de Stand van het Toezicht 2024 kunnen
worden verzonden aan de Eerste en Tweede Kamer. Verzending van de
Kamerbrief is mede namens de minister LVVN.

Advies aan de minister LVVN: U kunt kennis nemen van de aanbiedingsbrief, het
Jaarbeeld 2024 en de Stand van het Toezicht.

NB: Het jaarbeeld NVWA 2024 en de Stand van het Toezicht worden parallel gedeeld
met het ministerie van VWS. Verzending naar beide Kamers zal plaatsvinden zodra
de staatssecretaris LVVN en de staatssecretaris JPS-VWS akkoord hebben gegeven
op het Jaarbeeld NVWA en de Kamerbrief.

Kernpunten

- Het jaarbeeld NVWA 2024 is opgebouwd uit vijf delen.
- In het eerste deel, het voorwoord, reflecteert de Inspecteur-Generaal op 2024.
- Het tweede deel gaat in op de belangrijkste resultaten binnen de zeven
publieke belangen. In de samenleving van nu is verbinding essentieel. Meer dan
ooit zoekt de NVWA de samenwerking met andere partijen, zoals koplopers in
het bedrijfsleven, brancheorganisaties, wetenschappelijke onderzoeksinstituten,
ngo's en handhavingspartners. In ons contact met de samenleving richt de
NVWA zich ook regelmatig direct tot de consument. Verbinding zoekt de NVWA

ook – juist – over grenzen heen. Om ons toezicht te blijven doorontwikkelen en vernieuwen, is internationale samenwerking essentieel. Internationale samenwerking op het gebied van technologie en data biedt grote kansen, waarbij er ook aandacht moet zijn voor wetgeving, privacy, ethische vraagstukken en interne cultuur.

- NVWA-brede thema's worden toegelicht in het derde deel en in deel vier lichten we onderwerpen toe die gerelateerd zijn aan de NVWA als werkgever.
- De NVWA wil een aantrekkelijke werkgever zijn voor alle generaties, divers en inclusief met een open cultuur. Het winnen van de Rick Brink Award 2024 door ons innovatielab is een erkenning voor de stappen die wij zetten op het gebied van inclusiviteit en diversiteit.
- Deel vijf ten slotte gaat in op de kritische prestatie-indicatoren en prestaties op het gebied van kwaliteitsmanagement, financieel management en risicomanagement.
- Aan het jaarbeeld NVWA 2024 is de 'Stand van het Toezicht 2024' verbonden. Hiermee vraagt de NVWA aandacht voor de uitdagingen en dilemma's waar zij zich als toezichtorganisatie voor gesteld ziet en zoals zij dat vorige jaren ook heeft gedaan.
- De eindversie van de Stand van het Toezicht 2024 is voorafgaand aan de aanbidding ambtelijk gedeeld, waarbij is aangegeven dat de punten waaraan we samen werken, ambtelijk worden herkend. Het jaarbeeld NVWA 2024 is eveneens eerder gedeeld met de relevante beleidsdirecties van uw ministerie, en met het ministerie van VWS.

Staat van de WOZ 2025

Inleiding – Staat van de WOZ

De WOZ-waarde is belangrijk. Het is de basis voor het heffen van belastingen. Maar de WOZ-waarde wordt ook voor andere toepassingen gebruikt, zowel door de overheid als door bedrijven. Daarnaast spelen WOZ-gegevens steeds vaker een rol bij het verbeteren van de informatie die de overheid gebruikt. De WOZ-gegevens zijn van belang voor het realiseren van de interbestuurlijke datastrategie van de overheid. Zo helpt de WOZ mee om maatschappelijke en ruimtelijke opgaven aan te pakken.

Daarom is het belangrijk dat alle betrokken partijen blijven investeren in een goede WOZ-uitvoering. De WOZ-waarde moet betrouwbaar zijn en overeenkomen met de marktwaarde van woningen en andere onroerende zaken. Ook moeten de WOZ-gegevens een goede weergave zijn van hoe de toestand is van de woning of ander pand dat getaxeerd wordt. Voor ons staat altijd voorop dat de Wet WOZ zorgvuldig wordt uitgevoerd, zodat inwoners en bedrijven erop kunnen vertrouwen.

In deze **Staat van de WOZ 2025** leest u hoe het nu staat met de uitvoering van de WOZ. We vertellen hoe het staat met de implementatie van de maatregelen ter verbetering van het WOZ-proces. We gaan ook in op het feit dat mede door deze maatregelen inwoners en bedrijven in het WOZ-proces steeds meer centraal staan. Ook gaan we in op ontwikkelingen rond het gebruik van de WOZ-waarde in box 3 van de inkomstenbelasting. Deze ontwikkelingen laten goed zien wat mogelijk is als er een uniforme waarde is voor alle vastgoed in Nederland. Tot slot bespreken we een aantal andere belangrijke ontwikkelingen, zoals de verwachte veranderingen in WOZ-waarden van woningen tussen waardepeildatum 1 januari 2024 en 1 januari 2025. In bijlage 1 vindt u belangrijke cijfers en feiten over de WOZ.

Actuele stand van zaken WOZ-uitvoering

Algemeen

De herwaardering naar waardepeildatum 1 januari 2024 – dat zijn de WOZ-waarden die begin 2025 aan inwoners en bedrijven bekend gemaakt zijn – is over het algemeen goed verlopen. Er waren geen grote landelijke nieuwsberichten over de WOZ. Bij de meeste organisaties waar wij een onderzoek hebben gedaan naar de kwaliteit van de taxaties, waren we tevreden. Dit laat zien dat de WOZ-waarde steeds meer wordt geaccepteerd door inwoners en bedrijven en dat gemeenten de WOZ-uitvoering steeds consistentier uitvoeren.

Daarom zijn wij positief over “De Staat van de WOZ”, zeker omdat de capaciteit bij overheidsorganisaties onder druk staat en omdat inwoners steeds kritischer zijn over hoe de overheid in het algemeen werkt. Toch ging het niet overal vanzelf goed. Er waren ook WOZ-organisaties die in eerste instantie niet voldeden aan de eisen die wij stellen aan de WOZ-waarden naar waardepeildatum 1 januari 2024. Bij die organisaties hebben we extra verbetermaatregelen afgesproken. Daarna hebben wij opnieuw gecontroleerd of de WOZ-waarden goed genoeg waren, voordat inwoners en bedrijven hun WOZ-waarden kregen.

Vernieuwing en verbetering van de WOZ-uitvoering zijn belangrijk. Het vak wordt namelijk steeds ingewikkelder, bijvoorbeeld door nieuwe technieken en ontwikkelingen op het terrein van de te gebruiken gegevens. Ook verwachten inwoners en bedrijven meer transparantie en betere kwaliteit en betere dienstverlening van

de overheid. Net als in andere vakgebieden worden hulpmiddelen zoals kunstmatige intelligentie (AI) steeds vaker gebruikt. Deze inzet heeft bijgedragen aan het verbeteren van gegevens en aan het gebruiken van modellen voor marktanalyses en controle van WOZ-waarden. Daarbij wordt rekening gehouden met AI technologie en privacy.

Om te zorgen dat de WOZ-uitvoering ook in de toekomst betrouwbaar en transparant blijft, moeten organisaties op tijd inspelen op nieuwe ontwikkelingen en blijven investeren in de deskundigheid van hun medewerkers. De Waarderingskamer helpt hierbij actief door vernieuwing te stimuleren en goede voorbeelden te delen.

WOZ-beschikkingen in 2025 tijdiger verzonden dan in 2024

De tijdigheid waarmee de WOZ-waarden begin 2025 bekendgemaakt zijn, is verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren. In 2024 was 96,8% van de WOZ-waarden op tijd bekend gemaakt, in 2025 97,2% van de WOZ-waarden. Het jaarlijks tijdig bekendmaken van de nieuwe waarden, net als de tijdige afhandeling van WOZ-bezwaren, is al enkele jaren een speerpunt van de Waarderingskamer. Daarom is het goed nieuws dat er verbetering is.

Aantal ingediende WOZ-bezwaarschriften lager dan in 2024

Er zijn opnieuw minder bezwaren ingediend tegen de WOZ-waarde van woningen. In april 2024 was tegen de WOZ-waarde van 3,9% van de woningen bezwaar gemaakt. In 2025 is dat gedaald naar 3,3%. Daarmee is het bezwaarpercentage minder dan de helft van dat in 2023.

Deze daling komt deels doordat de huizenprijzen in 2023 nog minder snel zijn gestegen. De WOZ-waarde van woningen steeg in 2025 (waardepeildatum 1 januari 2024) gemiddeld met 5,4% ten opzichte van 2024 (waardepeildatum 1 januari 2023). In bijlage 2 laten we deze stijging per gemeente op een kaart van Nederland zien.

No-cure-no-pay-dienstverleners hebben in 2024 minder bezwaren ingediend dan vorig jaar, maar hun aandeel in het totaal procedures is nagenoeg gelijk gebleven. Dat betekent dat de bezwaren op basis van no cure no pay, gemeenten nog steeds relatief veel werk bezorgen. Deze bezwaren vragen vaak meer werk van gemeenten, omdat de afhandeling meer aandacht voor de formele administratieve stappen vereist.

De eerste effecten van de maatregelen om de proceskostenvergoeding voor no-cure-no-pay-dienstverleners te beperken zijn zichtbaar. In totaal hebben gemeenten in 2024 circa € 9 miljoen minder uitbetaald aan proceskostenvergoeding. In plaats van € 41 miljoen (2023) lagen de door gemeenten uitbetaalde vergoedingen in 2024 op het niveau van € 32 miljoen. Hiermee is een eind gekomen aan de sterke stijging van deze kostenpost gedurende de afgelopen jaren. Opvallend hierbij is dat in 2024 relatief minder vergoedingen zijn uitbetaald voor bezwaarprocedures en juist meer voor beroepsprocedures. Dit hangt samen met het grote aantal bezwaarprocedures in 2023 dat in 2024 heeft geleid tot een forse stijging van het aantal WOZ-beroepsprocedures.

Beschikbaarheid van de WOZ-gegevens voor de Belastingdienst en waterschappen

De aanlevering van de nieuwe WOZ-waarden voor 2025 aan de Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ) is dit jaar beter verlopen dan in eerdere jaren. De door goede samenwerking van alle partijen bereikte verbetering van de registratie van belanghebbenden in de LV WOZ heeft daarbij geholpen. Bij 98% van de WOZ-objecten was begin 2025 op tijd een waarde beschikbaar in de LV WOZ. In 2024 was dit nog 93%. Natuurlijk was deze stijging vooral ook mogelijk, omdat zoals hiervoor al is vermeld, in 2025 meer inwoners en bedrijven hun WOZ-waarde op tijd hebben ontvangen dan vorig jaar.

Daarnaast leidt het verwerken van berichten die gemeenten leveren aan de LV WOZ in het algemeen tot minder fouten. De kwaliteit van de landelijke gegevens is dus verder verbeterd. Deze gegevens zijn belangrijk voor onder andere de Belastingdienst, de waterschappen, het CBS en het WOZ-waardeloket.

We hebben slechts enkele meldingen gekregen dat waterschappen niet op tijd alle gegevens hadden. We blijven hier goed op letten. Het bewaken van de kwaliteit van de gegevens in de LV WOZ doen we ook samen met de beheerders van andere basisregistraties en met het CBS. Dit past binnen het samenwerken aan het stelsel van basisregistraties, inmiddels veelal aangeduid als federatief datastelsel. Het is belangrijk dat de gegevens in de LV WOZ compleet en betrouwbaar zijn – niet alleen voor overheden, maar ook voor inwoners. Zeker omdat het gebruik van het WOZ-waardeloket en de WOZ-gegevens in MijnOverheid blijft toenemen. De LV WOZ moet een volledige kopie zijn van de gegevens in de Basisregistratie WOZ bij de bronhouder.

Maatregelen ter verbetering van het WOZ-proces

Algemeen

Sinds 2023 werken wij samen met het ministerie van Financiën, gemeenten en andere betrokken partijen aan verbeteringen in de uitvoering van de WOZ. Een van de belangrijke maatregelen is het verlagen van de proceskostenvergoeding voor zogenoemde no-cure-no-pay-bedrijven. Deze bedrijven helpen mensen bij het maken van bezwaar tegen de WOZ-waarde en krijgen daarvoor een vergoeding van de overheid (gemeenten). De verlaging is uiteindelijk de afgelopen periode mede door enkele uitspraken van de rechter in stappen gerealiseerd. Wij verwachten dat door de verlaging van deze vergoeding er uiteindelijk minder bezwaren via deze bedrijven komen, omdat de vergoeding meer in overeenstemming is met de kosten die deze bedrijven maken en er voor hen dus minder winst te behalen valt. Ondanks voorgaande cijfers over het aantal WOZ-bezwaren kunnen we nu nog niet beoordelen of deze maatregelen volledig het beoogde effect hebben. Dat wordt later duidelijk.

Tegelijkertijd vinden we het belangrijk dat gemeenten zelf zorgen voor een heldere en zorgvuldige uitvoering van de WOZ. Dat is nodig voor het vertrouwen van inwoners in de WOZ-waarde, het vertrouwen in de uitleg van de WOZ-waarde en de bij de WOZ-taxatie gebruikte gegevens. Daarom steunen wij het voorstel van de staatssecretaris van Financiën om het gemoderniseerde WOZ-taxatieverslag in de regelgeving vast te leggen. Ook juichen wij het toe dat gemeenten gestimuleerd worden om huiseigenaren actiever te betrekken bij het bepalen van de WOZ-waarde en het actueel houden van

de gegevens die daarbij gebruikt worden.

De voorgestelde veranderingen in de regelgeving geven gemeenten de ruimte om de uitvoering aan te passen aan hun eigen situatie en aan de wensen van hun inwoners. Tegelijkertijd is het belangrijk dat er in Nederland ook voldoende uniformiteit is. Landelijke overeenstemming over hoe dingen worden aangepakt, draagt bij aan duidelijkheid voor belanghebbenden en doelmatigheid voor de WOZ-uitvoerders. De nieuwe regels bieden daarin een goede balans tussen lokaal maatwerk en landelijke eenduidigheid.

Het is mooi om te zien dat het model WOZ-taxatieverslag voor woningen, dat samen met het werkveld is ontwikkeld, nu al zorgt voor meer eenheid in hoe taxatieverslagen worden opgesteld. De aanpassing van de regels helpt om dit model verder te gebruiken en te verbeteren, samen met alle betrokken partijen, zodat het blijft aansluiten op wat technisch mogelijk is en wat de samenleving vraagt.

Naast het model WOZ-taxatieverslag woningen dat de onderbouwing geeft van de WOZ-waarde voor particuliere woningeigenaar, is ook aandacht nodig voor grootschalige eigenaren van woningen. Woningcorporaties, institutionele beleggers en anderen hebben belang bij een groot deel van de woningen in Nederland. Voor deze doelgroep is een WOZ-taxatieverslag voor iedere afzonderlijke woning niet handig. Het is belangrijk om voor deze doelgroep een digitaal te verstrekken overzicht van de bij de WOZ-taxatie gebruikte objectkenmerken en relevante onderbouwing op te stellen. Op die manier kan ook voor deze doelgroep een landelijke uniforme werkwijze ontstaan.

Ook positief is dat er onder leiding van de Landelijke Vereniging voor Lokale Belastingen (LVLB) proeven worden gedaan om gemeenten praktische hulpmiddelen te geven voor het beter betrekken van inwoners bij het WOZ-proces. We willen benadrukken dat al deze ontwikkelingen in samenhang moeten worden gezien. Ze zijn bedoeld om inwoners beter te

betrekken, zodat de kwaliteit van de gegevens omhoog gaat, mensen het beter begrijpen en er minder vaak bezwaar nodig is.

Modernisering taxatieverslag woningen

De eerste versie van het gemoderniseerde taxatieverslag hebben wij ontwikkeld in samenwerking met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). In 2023 hebben we deze versie al gepubliceerd in onze jaarlijkse rapportage de Staat van de WOZ. Sindsdien is het model in overleg met alle betrokken partijen verbeterd. In 2025 zien we dat steeds meer gemeenten en uitvoeringsorganisaties het vernieuwde taxatieverslag gebruiken. Ter illustratie hebben we bij deze Staat van de WOZ opnieuw een versie van het model WOZ-taxatieverslag woningen toegevoegd, zoals die nu op onze website staat en door veel gemeenten deels of helemaal is gebruikt in 2025.

Wij vinden dat het taxatieverslag niet zomaar een verplicht document is, maar een belangrijk hulpmiddel om te laten zien hoe de WOZ-waarde tot stand komt.

Het draagt bij aan transparantie en begrip. Ook biedt het vernieuwde WOZ-taxatieverslag de kans om de WOZ-taxaties in Nederland er meer hetzelfde en herkenbaar uit te laten zien. Vooral de eerste pagina van het WOZ-taxatieverslag, waarin de belangrijkste kenmerken van de woning staan, speelt een grote rol bij het betrekken van de woningeigenaar bij de WOZ-uitvoering. Dat deel kan gebruikt worden om eigenaren te vragen om de gegevens over hun woning te controleren. Daardoor zijn het taxatieverslag en het controleren van de woningkenmerken sterk met elkaar verbonden.

Maar het WOZ-taxatieverslag woningen is waarschijnlijk niet het enige communicatiemiddel rondom de WOZ-waarde dat gemoderniseerd kan worden. Ook andere stappen in de modernisering kunnen bijdragen aan het vertrouwen in de WOZ-waarde. In de praktijk horen we vaak dat mensen 'WOZ' vooral associëren met belastingen. Veel mensen spreken bijvoorbeeld over de 'WOZ-belasting' of 'WOZ-aanslag'. Omdat op het aanslagbiljet van de gemeente een fors te betalen bedrag staat, krijgen mensen al snel het gevoel dat de WOZ-waarde erg hoog is – en de oorzaak is van voor hen hoge kosten. Dat zorgt ervoor dat veel mensen reageren op de WOZ-waarde of hier bezwaar tegen maken, omdat je alleen bezwaar kan maken tegen de WOZ-waarde en niet tegen het totaal te betalen bedrag.

We stellen daarom voor om, bij voorkeur op een landelijke eenduidige manier, anders te communiceren over de WOZ-waarde en de gemeentelijke belastingen. Een goed voorbeeld is hoe energiebedrijven dit doen. Zij vermelden vooral hoeveel je per maand betaalt en geven aan hoeveel dat in het nieuwe jaar verandert. Gemeenten zouden iets soortgelijks kunnen doen, bijvoorbeeld: "Dit jaar stijgt uw maandbedrag voor lokale belastingen met € 5. U betaalt in 2026 dus € 105 per maand in plaats van € 100 in 2025." Gemeenten kunnen daarbij uiteraard nog steeds de optie bieden om het hele bedrag in één keer te betalen – eventueel met korting.

Overigens ook bij het moderniseren van het gemeentelijk aanslagbiljet als communicatiemiddel over de WOZ-waarde is het goed om onderscheid te maken tussen doelgroepen. Bovengenoemde les vanuit energiebedrijven is gericht op de particuliere woningbezitter en de kleine ondernemer.

Grootschalige vastgoedeigenaren hebben meer behoefte aan digitaal verwerkbare landelijk uniforme overzichten. Deze overzichten bieden een handvat voor systematische controle en voor geautomatiseerde verwerking in financiële systemen.

Verificatie van waarderelevante objectgegevens van woningen

Er ligt een voorstel om WOZ-uitvoeringsorganisaties te verplichten om de primaire objectkenmerken (gebruiksoppervlakte, perceelgrootte, bouwjaar, type woning en ligging) door de eigenaar te laten controleren nadat een woning is verkocht. Daarnaast moeten ook de secundaire kenmerken van een woning (onderhoud woning, ligging, uitstraling, kwaliteit, doelmatigheid, voorzieningenniveau) iedere vier jaar worden gecontroleerd.

Dit voorstel sluit goed aan bij de bredere beweging richting meer openheid en betrokkenheid van inwoners bij de WOZ-waarde. Wel is belangrijk dat deze nieuwe regeling wordt uitgewerkt in duidelijke kwaliteitseisen. Alleen dan is de kans groot dat de controles door de woningeigenaren ook echt zorgen voor betere gegevens over woningen – en dat is uiteindelijk het doel van deze maatregel. Om te zorgen dat controles door woningeigenaren en controles door de gemeenten zelf goed op elkaar aansluiten, denken wij dat een controle eenmaal per vijf jaar (in plaats van eenmaal in de vier jaar volgens de voorgestelde regeling) beter aansluit op de huidige uitvoeringspraktijk en de nu gehanteerde kwaliteitseisen.

De huidige kwaliteitseisen die de Waarderingskamer als toezichthouder hanteert voor het betrekken van inwoners bij de gegevens over hun woning worden in de komende tijd samen met gemeenten en andere uitvoeringsorganisaties verder uitgewerkt. Daarbij is het belangrijk dat de controle van de kenmerken goed aansluit op het taxatieverslag.

In de nieuwe kwaliteitseisen wordt ervoor gezorgd dat de verplichte verificatie goed aansluit op het taxatieverslag. Zoals hierboven al is benoemd, is het belangrijk dat deze controle onderdeel wordt van het moment waarop gemeenten nieuwe eigenaren vragen stellen over hun woning. Dat gebeurt nu al bijna overal als onderdeel van de permanente marktanalyse. Voor het opstellen van kwaliteitseisen rondom het regelmatig laten controleren van secundaire objectkenmerken, wordt nadrukkelijk gekeken naar de ervaringen van de Landelijke Vereniging voor Lokale Belastingen (LVLB). Die heeft hierover al waardevolle inzichten opgedaan in het project “Check uw woning”.

Het gebruik van WOZ-waarden in box 3

WOZ-waarde geschikt voor gebruik in box 3

De ontwikkelingen rond belastingheffing in box 3 volgen wij met veel belangstelling. In het streven om deze belasting beter te laten aansluiten op het werkelijke rendement van bijvoorbeeld vakantiewoningen en door particulieren verhuurde woningen is in de jurisprudentie een werkwijze ontstaan voor het bepalen van de niet-gerealiseerde vermogenswinst door het vergelijken van twee WOZ-waarden. Wij onderschrijven die visie vanuit de jurisprudentie dat de WOZ-systematiek een basis

biedt voor verschillende vormen van inrichting van ‘box 3 voor vastgoed’

Wij verwachten dat de behandeling van het wetsvoorstel werkelijk rendement gericht op een definitieve werkwijze voor het bepalen van de heffingsmaatstaf voor vastgoed binnen box 3, de komende periode zal leiden tot verkenningen waarbij ook de WOZ-waarden en WOZ-gegevens een rol kunnen spelen. Wij ondersteunen die verkenningen met onze expertise op het terrein van de WOZ-waardering. Wij krijgen ook signalen van gemeenten en van koepelorganisaties van belanghebbenden dat belastingplichtigen actief proberen te anticiperen op de verwachte ontwikkelingen rond vastgoed binnen box 3. Dit kan mogelijk leiden tot een toename van procedures over vastgoed dat betrokken wordt in box 3, zeker naarmate de invoering van de definitieve werkwijze in 2028 nadert.

Belang tijdigheid en toestandspeildatum

Om de WOZ-waarde op dit moment mede te kunnen gebruiken voor het bepalen van de heffingsmaatstaf voor box 3, is het belangrijk dat aan een paar voorwaarden wordt voldaan. Allereerst is het van belang dat de WOZ-waarde op tijd aan de belanghebbende wordt bekendgemaakt. Ook moet de waarde op tijd beschikbaar zijn in de Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ).

Daarnaast is het van belang dat de toestandspeildatum van de woning zorgvuldig wordt vastgelegd. Deze toestandspeildatum moet ook duidelijk te zien zijn op het taxatieverslag, zodat meteen duidelijk is of een verandering in waarde komt door marktontwikkelingen of door investeringen in de woning zelf. Dat verschil is

belangrijk bij het bepalen van het werkelijke rendement. De Waarderingskamer let als toezichthouder extra op de genoemde aspecten.

Groter belang bij WOZ-waarde

Dat de WOZ-waarde nadrukkelijk een rol kan spelen in de ontwikkeling van de jurisprudentie rond box 3, en de totstandkoming van een nieuwe wettelijke regeling hangt samen met het feit dat er in Nederland bewust is gekozen voor een WOZ-waarde die nauw aansluit bij de marktwaarde van een onroerende zaak. Daarmee is de huidige actualiteit rond box 3 te zien als een voorbeeld van mogelijke verbreding van fiscale en andere toepassingen waarvoor inzicht in de marktwaarde relevant is.

Wij zijn van mening dat de WOZ-systematiek voldoende betrouwbaar is om deze andere vormen van breder gebruik te faciliteren. Wij juichen daarom dit soort ontwikkelingen rond breder gebruik, zowel fiscaal gebruik als gebruik voor andere toepassingen, toe. Wij denken graag mee met al onze stakeholders over hoe dit in de praktijk goed geregeld kan worden. Daarbij bieden we ook advies over de technisch uitvoering.

Overige actuele ontwikkelingen in het WOZ-domein

Naast de hiervoor besproken ontwikkelingen en verbetermaatregelen zijn er nog een paar actuele ontwikkelingen die belangrijk zijn binnen het WOZ-domein.

Marktontwikkeling woningen tussen 1 januari 2024 en 1 januari 2025

Gemeenten geven elk jaar in april aan wat zij verwachten van de marktontwikkelingen van woningen en andere onroerende zaken. Op basis van hun inschattingen maken wij een landelijke inschatting hoe de gemiddelde woningwaarden zich ontwikkelen tussen 1 januari 2024 en 1 januari 2025. Deze waardeontwikkeling is belangrijk. Het geeft inzicht in het verschil tussen de WOZ-waarden die begin 2026 bekend worden gemaakt en de dit jaar geldende WOZ-waarden.

Op basis van de recente gegevens van gemeenten uit de aprilinventarisatie hebben we een inschatting gemaakt van de verwachte ontwikkeling van de WOZ-waarden. Door de ontwikkelingen op de woningmarkt tussen 1 januari 2024 en 1 januari 2025, verwachten we dat landelijk gemiddeld de WOZ-waarde van woningen begin 2026 (met waardepeildatum 1 januari 2025) tussen 9,5 % en 11,5 % zal stijgen. Voor andere onroerende zaken zoals winkels en kantoren (niet-woningen), ligt de verwachte gemiddelde stijging tussen de 1,0 % en 3,0 %.

Intentieverklaring Federatief Datastelsel

Het is positief dat het ministerie van Financiën voor het WOZ-domein de intentieverklaring heeft ondertekend om de WOZ-gegevens onderdeel te maken van het

Federatieve Datastelsel. Dit is een goede stap om de waardevolle gegevens uit het WOZ-domein beter te benutten.

De intentie van het Federatief Datastelsel is dat gegevens breed binnen de overheid gedeeld worden. We zien dat voor veel maatschappelijke opgaven waarvoor de overheid staat de gegevens die gemeenten gebruiken voor het komen tot een WOZ-taxatie en die dankzij de hiervoor geschetste ontwikkelingen ook steeds meer afgestemd zijn met de belanghebbenden, veel toegevoegde waarde kunnen hebben.

Wij adviseren om niet alleen vanuit het perspectief van de Basisregistratie WOZ, maar breder te zorgen voor actieve betrokkenheid van het Ministerie van Financiën bij de governance en besluitvorming over financiering van dit Federatief Datastelsel. Zo kan de volledige potentie van het Federatief Datastelsel worden benut.

Openbaarheid van WOZ-gegevens

In de Staat van de WOZ 2024 schreven wij over de lopende evaluatie van het stelsel van beperkte openbaarheid van de WOZ-waarden van woningen. Daarbij wordt ook gekeken naar het gebruik van de gegevens waarop de WOZ-waarde is gebaseerd.

Deze evaluatie is belangrijk, omdat het huidige stelsel op sommige onderdelen beperkingen kent die het breder gebruik van WOZ-gegevens lastig maken. Tegelijk ontbreken er instrumenten om de geldende beperkingen, bijvoorbeeld over het niet massaal of langs geautomatiseerde weg mogen gebruiken van gegevens uit het WOZ-waardeloket, te handhaven.

Inmiddels is er geruime tijd verstreken zonder dat de evaluatie tot concrete uitkomsten heeft geleid. Daarom willen wij benadrukken dat het wenselijk is om deze evaluatie af te ronden. Alleen dan kan het vervolg worden opgepakt: het starten van een bredere discussie over een toekomstbestendige omgang met WOZ-waarden en WOZ-gegevens, waarbij openbaarheid, hergebruik en het benutten van de WOZ-gegevens als onderdeel van de publieke data-voorziening centraal staan. Dit sluit aan bij het zorgdragen voor een heldere rol van de WOZ-gegevens in het Federatief Datastelsel en een daarbij passende rol in governance van dat stelsel. Het is wenselijk deze aandachtspunten inclusief kostenverdeling in een bestuurlijk overleg te agenderen met betrokken ministers en bestuurders van mede-overheden (gemeenten en waterschappen).

Energielabel en energiezuinigheid bij bepalen WOZ-waarde woningen

De afgelopen jaren is regelmatig besproken of het officiële energielabel wel of niet moet worden meegenomen bij het bepalen en onderbouwen van de WOZ-waarde van een woning. Ook in een recente internetconsultatie is deze vraag nog eens duidelijk naar voren gebracht.

Wij denken dat de ontwikkelingen van de afgelopen tijd op dit punt veel duidelijkheid hebben gebracht. Er is inmiddels brede overeenstemming dat energiezuinigheid een belangrijk kenmerk is van een woning. Kopers letten hier steeds vaker op bij het zoeken naar een huis. Daardoor heeft energiezuinigheid invloed op de marktwaarde van een woning – en dus ook op de WOZ-waarde.

Dat blijkt ook uit de ervaringen van deelnemers aan de pilot “Check uw woning”. Zij gaven aan energiezuinigheid belangrijk te vinden en vonden het logisch dat er binnen deze tool wordt gevraagd naar de actuele situatie van hun woning op dat punt.

Daarmee is ook duidelijk dat het niet alleen om een energielabel gaat, maar om hoe energiezuinig een woning op dat moment daadwerkelijk is (voor de WOZ gaat dat over de situatie op de waardepeildatum of eventueel de toestandspeildatum).

Het energielabel is een goede manier om de energiezuinigheid van een woning te beoordelen, maar niet elke woning heeft op het juiste moment (de waardepeildatum) een label. Daarom is er behoefte aan enerzijds zoveel mogelijk aan te sluiten bij de officiële energielabels (rekening houdend met het moment waarop deze zijn vastgesteld) en anderzijds ook een manier te hebben om de energiezuinigheid van alle woningen op dezelfde peildatum met elkaar te kunnen vergelijken.

De nieuwste versie van het model voor het WOZ-taxatieverslag laat zien dat deze inzichten inmiddels zijn verwerkt. In het WOZ-taxatieverslag wordt zowel het officiële energielabel getoond, rekening houdend met de periode waarvoor dit label geldig is, als een actuele inschatting van de energiezuinigheid van de woning, die gebruikt is bij het bepalen van de WOZ-waarde.

Bijlage 1: Feiten over de WOZ

Onderwerp	2025	2024	2023	2022
Waardepeildatum	1 jan 2024	1 jan 2023	1 jan 2022	1 jan 2021
Aantal onroerende zaken (WOZ-objecten) waarvoor waarde is bepaald	9,4 miljoen	9,4 miljoen	9,3 miljoen	9,2 miljoen
Percentage tijdig verzonden WOZ-beschikkingen	97,2%	96,8%	92,0%	91,3%
Aantal gemeenten dat de WOZ-beschikkingen tijdig heeft verzonden	341 (van de 342)	337 (van de 342)	332 (van de 342)	326 (van de 344)
Percentage woningen onder bezwaar	3,3%	4,3% (3,9% in april 2024)	8,0% (7,2% in april 2023)	3,1% (2,5% in april 2022)
Aantal woningen onder bezwaar	285.000	355.000 (325.000 in april 2024)	685.000 (595.000 in april 2023)	268.000 (205.000 in april 2022)
Aantal woningen onder bezwaar op basis ncnp	152.000	188.000 (169.000 in april 2024)	305.000 (265.000 in april 2023)	121.000 (103.000 in april 2022)
Percentage ncnp	53,3%	53,0% (52,0% in april 2024)	45,5% (49,0% in april 2023)	45,3% (50,9% in april 2022)
Percentage niet-woningen onder bezwaar	4,3%	5,7% (3,8% in april 2024)	6,4% (4,5% in april 2023)	5,5% (4,4% in april 2022)
Aantal niet-woningen onder bezwaar	33.000	43.000 (29.000 in april 2024)	51.000 (32.000 in april 2023)	44.000 (31.000 in april 2022)
Aantal niet-woningen onder bezwaar op basis ncnp	6.700	10.000 (6.900 in april 2024)	16.900 (12.900 in april 2023)	18.900 (13.700 in april 2022)
Percentage ncnp	20,3%	23,3% (23,5% in april 2024)	33,3% (41,3% in april 2023)	42,5% (44,0% in april 2022)

Onderwerp	2025	2024	2023	2022
Waardepeildatum	1 jan 2024	1 jan 2023	1 jan 2022	1 jan 2021
Gemiddelde WOZ-waarde-ontwikkeling woningen	5,4%	2,8%	17,0%	9,5%
Percentage woningen onder bezwaar	3,3%	4,3%	8,0%	3,1%
Percentage gehonoreerde bezwaren	*	33,8%	33,7%	38,4%
waarvan waarde veranderd	*	30,9%	33,0%	36,5%
waarvan WOZ-beschikking vernietigd	*	2,9%	0,7%	1,9%
Percentage woningen dat andere waarde heeft door heroverweging in bezwaar	*	1,3%	2,6%	1,2%
Aantal beroepsprocedures woningen	*	9.400	18.000	6.700
Beroepsprocedures woningen op basis ncnp	*	5.750	14.500	5.000
Gemiddelde WOZ-waarde-ontwikkeling niet-woningen	3,9%	3,2%	2,2%	0,3%
Percentage niet-woningen onder bezwaar	4,3%	5,7%	4,5%	5,5%
Percentage gehonoreerde bezwaren	*	43,3%	36,3%	35,4%
waarvan waarde veranderd	*	17,7%	17,4%	16,4%
waarvan WOZ-beschikking vernietigd	*	25,6%	18,9%	19,0%
Percentage niet-woningen woningen dat andere waarde heeft door heroverweging in bezwaar	*	0,9%	1,1%	0,9%
Aantal beroepsprocedure niet-woningen	*	1.600	950	1.200
Beroepsprocedures niet-woningen op basis ncnp	*	1.100	625	975

Financiële kengetallen	2025	2024	2023	2022
Uitvoeringskosten Wet WOZ		€ 225 miljoen	€ 233 miljoen	€ 194 miljoen
Kosten per WOZ-object		€ 24,00	€ 25,00	€ 20,94
Uitbetaalde proceskostenvergoedingen		€ 32,0 miljoen	€ 41,0 miljoen	€ 20,0 miljoen

* Cijfers pas bekend na afronding bezwaarafhandeling, mei 2026.
Deze gegevens houden wij actueel op onze website

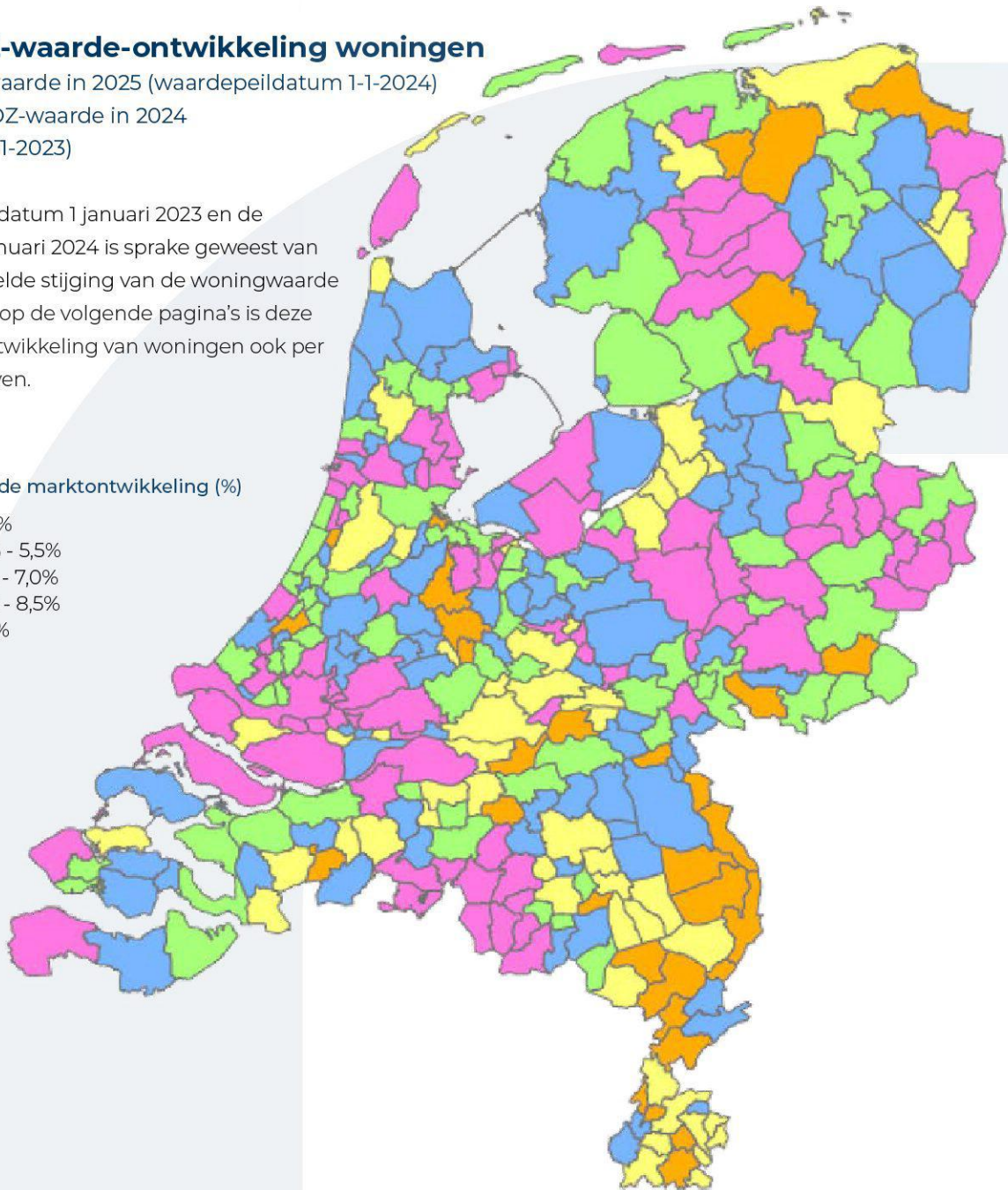
Bijlage 2: WOZ-waarde-ontwikkeling woningen

Verandering WOZ-waarde in 2025 (waardepeildatum 1-1-2024)
ten opzichte van WOZ-waarde in 2024
(waardepeildatum 1-1-2023)

Tussen de waardepeildatum 1 januari 2023 en de
waardepeildatum 1 januari 2024 is sprake geweest van
een landelijk gemiddelde stijging van de woningwaarde
met 5,4 %. In de tabel op de volgende pagina's is deze
gemiddelde marktontwikkeling van woningen ook per
gemeente weergegeven.

Gemiddelde marktontwikkeling (%)

- <4,0%
- 4,0% - 5,5%
- 5,5% - 7,0%
- 7,0% - 8,5%
- >8,5%

Gemeente	Waarde-ontwikkeling
Aa en Hunze	6,5 %
Aalsmeer	7,0 %
Aalten	4,6 %
Achtkarspelen	8,9 %
Alblasserdam	2,4 %
Albrandswaard	1,7 %
Alkmaar	7,1 %
Almelo	3,7 %
Almere	5,7 %
Alphen aan den Rijn	6,5 %
Alphen-Chaam	3,6 %
Altena	2,1 %
Ameland	2,3 %
Amersfoort	6,3 %
Amstelveen	7,1 %
Amsterdam	5,1 %
Apeldoorn	1,2 %
Arnhem	5,5 %
Assen	4,4 %
Asten	7,7 %
Baarle-Nassau	1,8 %
Baarn	4,2 %
Barendrecht	2,6 %
Barneveld	6,4 %
Beek	8,6 %
Beekdaelen	8,1 %
Beesel	11,0 %
Berg en Dal	7,0 %
Bergeijk	1,2 %
Bergen (L)	8,8 %
Bergen (NH)	6,6 %
Bergen op Zoom	6,7 %

Berkellan	4,1 %
Bernheze	6,8 %
Best	7,5 %
Beuningen	6,5 %
Beverwijk	6,1 %
Bladel	2,6 %
Blaricum	7,9 %
Bloemendaal	2,4 %
Bodegraven-Reeuwijk	5,3 %
Boekel	6,0 %
Borger-Odoorn	6,0 %
Borne	0,2 %
Borsele	6,8 %
Boxtel	5,8 %
Breda	7,4 %
Bronckhorst	1,3 %
Brummen	3,2 %
Brunssum	7,0 %
Bunnik	5,9 %
Bunschoten	5,6 %
Buren	7,1 %
Capelle aan den IJssel	3,6 %
Castricum	4,6 %
Coevorden	5,2 %
Cranendonck	5,1 %
Culemborg	8,4 %
Dalfsen	6,2 %
Dantumadiel	3,8 %
De Bilt	5,6 %
De Fryske Marren	5,5 %
De Ronde Venen	5,8 %
De Wolden	3,0 %
Delft	5,5 %
Den Haag	6,0 %

Den Helder	7,3 %
Deurne	7,5 %
Deventer	4,3 %
Diemen	8,7 %
Dijk en Waard	5,0 %
Dinkelland	4,6 %
Doesburg	5,2 %
Doetinchem	6,5 %
Dongen	8,3 %
Dordrecht	7,0 %
Drechterland	2,8 %
Drimmelen	1,0 %
Dronten	5,7 %
Druten	8,3 %
Duiven	4,8 %
Echt-Susteren	9,6 %
Edam-Volendam	3,9 %
Ede	5,7 %
Eemnes	5,2 %
Eemsdelta	9,5 %
Eersel	-0,3 %
Eijsden-Margraten	7,2 %
Eindhoven	8,2 %
Elburg	8,5 %
Emmen	6,2 %
Enkhuizen	3,7 %
Enschede	1,6 %
Epe	2,1 %
Ermelo	4,0 %
Etten-Leur	7,2 %
Geertruidenberg	5,1 %
Geldrop-Mierlo	8,6 %
Gemert-Bakel	6,4 %
Gennep	9,6 %

Gilze en Rijen	5,7 %
Goeree-Overflakkee	3,1 %
Goes	5,7 %
Goirle	3,6 %
Gooise Meren	4,1 %
Gorinchem	5,7 %
Gouda	6,1 %
Groningen	4,5 %
Gulpen-Wittem	8,8 %
Haaksbergen	2,8 %
Haarlem	5,5 %
Haarlemmermeer	7,3 %
Halderberge	6,8 %
Hardenberg	7,7 %
Harderwijk	4,9 %
Hardinxveld-Giessendam	1,8 %
Harlingen	4,8 %
Hattem	7,5 %
Heemskerk	2,8 %
Heemstede	3,6 %
Heerde	5,7 %
Heerenveen	2,6 %
Heerlen	7,6 %
Heeze-Leende	6,1 %
Heiloo	6,3 %
Hellendoorn	0,3 %
Helmond	8,1 %
Hendrik Ido Ambacht	6,6 %
Hengelo	2,4 %
Het Hogeland	8,1 %
Heumen	10,9 %
Heusden	7,3 %
Hillegom	9,2 %
Hilvarenbeek	3,8 %

Hilversum	2,1 %
Hoeksche Waard	2,6 %
Hof van Twente	5,3 %
Hollands Kroon	6,0 %
Hoogeveen	5,3 %
Hoorn	5,0 %
Horst aan de Maas	9,5 %
Houten	4,6 %
Huizen	3,7 %
Hulst	4,5 %
IJsselstein	7,3 %
Kaag en Braassem	4,9 %
Kampen	7,9 %
Kapelle	6,1 %
Katwijk	5,5 %
Kerkrade	7,3 %
Koggenland	5,4 %
Krimpen aan den IJssel	2,7 %
Krimpenerwaard	2,6 %
Laarbeek	8,1 %
Land van Cuijk	6,1 %
Landgraaf	7,3 %
Landsmeer	3,5 %
Lansingerland	2,0 %
Laren	3,9 %
Leeuwarden	5,7 %
Leiden	4,6 %
Leiderdorp	6,5 %
Leidschendam-Voorburg	14,7 %
Lelystad	3,1 %
Leudal	8,6 %
Leusden	5,6 %
Lingewaard	3,9 %
Lisse	6,0 %

Lochem	0,9 %
Loon op Zand	4,6 %
Lopik	6,9 %
Losser	3,0 %
Maasdriel	10,3 %
Maasgouw	8,9 %
Maashorst	6,6 %
Maassluis	6,2 %
Maastricht	6,8 %
Medemblik	5,8 %
Meerssen	5,9 %
Meerijstad	7,6 %
Meppel	4,6 %
Middelburg	5,5 %
Midden-Delfland	3,5 %
Midden-Drenthe	6,6 %
Midden-Groningen	5,7 %
Moerdijk	5,0 %
Molenlanden	3,5 %
Montferland	9,0 %
Montfoort	5,7 %
Mook en Middelaar	7,0 %
Neder-Betuwe	7,5 %
Nederweert	9,2 %
Nieuwegein	9,0 %
Nieuwkoop	2,8 %
Nijkerk	4,2 %
Nijmegen	4,6 %
Nissewaard	7,4 %
Noardeast-Fryslân	4,1 %
Noord-Beveland	7,2 %
Noordenveld	6,8 %
Noordoostpolder	4,7 %
Noordwijk	5,1 %

Nuenen c.a.	5,5 %
Nunspeet	7,3 %
Oegstgeest	6,1 %
Oirschot	2,7 %
Oisterwijk	3,8 %
Oldambt	3,4 %
Oldebroek	7,6 %
Oldenzaal	2,4 %
Olst-Wijhe	6,5 %
Ommen	5,1 %
Oost Gelre	11,7 %
Oosterhout	5,8 %
Ooststellingwerf	0,7 %
Oostzaan	6,9 %
Opmeer	6,4 %
Opsterland	2,4 %
Oss	5,5 %
Oude IJsselstreek	4,8 %
Ouder-Amstel	6,8 %
Oudewater	6,9 %
Overbetuwe	4,8 %
Papendrecht	6,5 %
Peel en Maas	7,9 %
Pekela	7,1 %
Pijnacker-Nootdorp	4,9 %
Purmerend	4,0 %
Putten	7,0 %
Raalte	6,2 %
Reimerswaal	4,6 %
Renkum	6,8 %
Renswoude	1,2 %
Reusel-De Mierden	2,6 %
Rheden	6,4 %
Rhenen	6,0 %

Ridderkerk	1,3 %
Rijssen-Holten	2,2 %
27 maart 2025 7	
Rijswijk	3,0 %
Roerdalen	6,8 %
Roermond	7,0 %
Roosendaal	8,2 %
Rotterdam	2,3 %
Rozendaal	4,0 %
Rucphen	8,8 %
Schagen	5,8 %
Scherpenzeel	7,3 %
Schiedam	4,8 %
Schiermonnikoog	5,4 %
Schouwen-Duiveland	6,3 %
's-Hertogenbosch	4,1 %
Simpelveld	8,0 %
Sint-Michielsgestel	5,9 %
Sittard-Geleen	8,3 %
Sliedrecht	7,9 %
Sluis	2,7 %
Smallingerland	1,9 %
Soest	6,4 %
Someren	7,6 %
Son en Breugel	6,3 %
Stadskanaal	8,0 %
Staphorst	5,8 %
Stede Broec	2,0 %
Steenbergen	4,9 %
Steenwijkerland	4,9 %
Stein	8,9 %
Stichtse Vecht	9,9 %
Súdwest Fryslân	6,0 %
Terneuzen	5,8 %

Terschelling	4,1 %
Texel	2,6 %
Teylingen	4,7 %
Tholen	4,3 %
Tiel	3,6 %
Tilburg	4,4 %
Tubbergen	2,9 %
Twenterand	4,5 %
Tynaarlo	5,1 %
Tytsjerksteradiel	8,2 %
Uitgeest	7,0 %
Uithoorn	5,3 %
Urk	6,7 %
Utrecht	8,8 %
Utrechtse Heuvelrug	8,3 %
Vaals	8,3 %
Valkenburg aan de Geul	8,3 %
Valkenswaard	5,8 %
Veendam	5,6 %
Veenendaal	1,5 %
Veere	1,9 %
Veldhoven	4,9 %
Velsen	3,2 %
Venlo	9,3 %
Venray	11,1 %
Vijfheerenlanden	4,4 %
Vlaardingen	4,7 %
Vlieland	8,2 %
Vlissingen	4,1 %
Voerendaal	8,8 %
Voorne aan Zee	2,0 %
Voorschoten	5,3 %
Voorst	2,1 %
Vught	9,8 %

Waadhoeke	5,5 %
Waalre	5,0 %
Waalwijk	7,7 %
Waddinxveen	6,7 %
Wageningen	3,3 %
Wassenaar	2,8 %
Waterland	4,0 %
Weert	7,7 %
West Betuwe	7,6 %
West Maas en Waal	8,9 %
Westerkwartier	10,6 %
Westerveld	8,7 %
Westervoort	4,9 %
Westerwolde	2,8 %
Westland	4,5 %
Weststellingwerf	2,8 %
Wierden	0,3 %
Wijchen	6,6 %
Wijdmeren	3,6 %
Wijk bij Duurstede	5,2 %
Winterswijk	4,3 %
Woensdrecht	7,3 %
Woerden	5,6 %
Wormerland	5,8 %
Woudenberg	2,9 %
Zaanstad	0,3 %
Zaltbommel	7,8 %
Zandvoort	4,2 %
Zeewolde	3,3 %
Zeist	5,2 %
Zevenaar	5,2 %
Zoetermeer	4,2 %
Zoeterwoude	5,5 %
Zuidplas	6,0 %

Zundert	5,9 %
Zutphen	4,1 %
Zwartewaterland	6,4 %
Zwijndrecht	7,9 %
Zwolle	5,6 %

De meest recente cijfers over de WOZ-uitvoering van uw gemeente vindt u op onze website onder 'Beoordelingen Gemeenten'

Bijlage 3: WOZ-waarde-ontwikkeling woningen

Taxatieverslag

Belastingjaar

[naam organisatie]

[postadres]

[postcode] [woonplaats]

Foto getaxeerde woning

[straatnaam] [huisnummer]

[postcode] [woonplaats]

WOZ-objectnummer: [woz-objectnummer]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

Toestandspeildatum²: [toestandspeildatum]

Kenmerken woning

Type woning: [type woning]

Bouwjaar: [bouwjaar]

Wijk/buurt: [buurt]

Gebruiksoppervlakte: [oppervlakte BAG]

Energie¹label*: [energielabel]

Datum vaststellen energielabel: [datum label]

K Kwaliteit: ● ● ● ● ○

Onderhoudstoestand: ● ● ● ● ○

Voorzieningen in woning: ● ● ● ● ○

Energiezuinigheid: ● ● ● ● ○

Ligging: ● ● ● ● ○

Uitstraling: ● ● ● ● ○

Doelmatigheid: ● ● ● ● ○

Onderdelen van uw woning voor taxatie

Onderdelen en grootte:

•[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar], [waarde] ⁶

•[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar], [waarde]

•[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar], [waarde]

•[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar], [waarde]

•[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar], [waarde]

•[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar], [waarde]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

betrokken kadastrale percelen/appartementen:

•[kadastrale aanduiding 1]: [oppervlakte]

•[kadastrale aanduiding 2]: [oppervlakte]

Koopprijs woning

Uw eigen woning is gekocht⁵:

Verkoopdatum: [datum]

Verkoopprijs: [bedrag]

Datum koopovereenkomst: [datum]

Aandeel reserve VVE: [bedrag]

Uw WOZ-waarde

Voor uw woning is de vastgestelde WOZ-waarde:

WOZ-waarde

Dit is het bedrag dat een eventuele koper op [waardepeildatum] zou hebben betaald voor uw woning naar de toestand waarop uw woning zich op [toestandspeildatum] bevond.

De WOZ-waarde naar waardepeildatum (vorige waardepeildatum) was [vorige WOZ-waarde].¹

Uw woning in het WOZ-waardeloket

Op het [WOZ-waardeloket](#) kunt u uw woning vergelijken met woningen in de buurt. U kunt dan zien of de hoogte van de WOZ-waarde van uw woning logisch is als u die vergelijkt met de WOZ-waarde van andere woningen bijvoorbeeld bij u in de straat.

Via [\[hyperlink belastingpagina gemeente\]](#) of [MijnOverheid](#) kunt u een uitgebreider taxatieverslag van uw woning inzien.

Vragen aan onze taxateur³:

[bereikbaarheidsinformatie]

T: [telefoon]

E: [email@organisatie.nl]

[www.organisatie.nl/woz]

26 Staat van de WOZ 2025 | Waarderingskamer

Uitleg taxeren van de WOZ-waarde

Hoe komt de WOZ-waarde van uw woning tot stand?⁸

[Naam organisatie] moet elk jaar duizenden woningen en andere gebouwen in de gemeente waarderen. Daarom verzamelen wij het hele jaar door gegevens over zowel verkochte als niet verkochte woningen. Ons team van deskundigen verwerkt deze gegevens in het computermodel. Dit computermodel vergelijkt de bij de gemeente bekend zijnde gegevens van uw woning met alle woningen die de afgelopen jaren zijn verkocht. Hieronder ziet u een overzicht van woningen die op of omstreeks de waardepeildatum zijn verkocht. Wij analyseren nauwkeurig de overeenkomsten en verschillen tussen uw woning en de getoonde woningen.

De verkochte woningen hoeven niet identiek aan uw woning te zijn. Zeer waarschijnlijk zullen ze op onderdelen verschillen. Met deze verschillen houdt het computermodel rekening bij de waardering.

Heeft u aanvullende vragen?

Wij kunnen ons goed voorstellen dat u aanvullende vragen heeft. Neem dan een kijkje op onze site:

[website]

Naast een duidelijke video uitleg vindt u hier ook een groot aantal veel gestelde vragen met bijbehorende antwoorden. Ook laten wij u zien welke stappen u kunt zetten als u het niet eens bent met de vastgestelde WOZ-waarde.

Vergelijking met verkochte woningen

[naam organisatie] houdt gegevens bij over alle woningen die de afgelopen jaren zijn verkocht. Wij analyseren zo de woningmarkt. De verkochte woningen worden vergeleken met uw woning. Op die manier bepalen onze taxateurs de WOZ-waarde van uw woning zo nauwkeurig mogelijk. Op de kaart hieronder staan enkele verkoopcijfers die zijn meegenomen bij het waarderen van uw woning. Op de volgende pagina's laten we voor deze vijf verkochte woningen de vergelijking met uw woning zien.

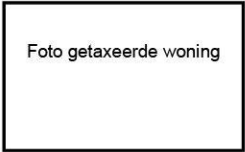
Kaartje met ligging getaxeerde woning en
verkoopprijzen

Verkoopprijs en verkoopdatum van vergelijkbare
woningen:

A	[bedrag]	►	[datum]
B	[bedrag]	►	[datum]
C	[bedrag]	►	[datum]
D	[bedrag]	►	[datum]
E	[bedrag]	►	[datum]

Onze taxateurs hebben uw woning vergeleken met de honderden woningen die de afgelopen jaren zijn verkocht in de gemeente. Op de volgende pagina's ziet u vijf voorbeelden van woningen die verkocht zijn en de vergelijking met uw woning. Deze woningen hebben overeenkomsten en verschillen met uw woning.

Getaxeerde woning

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
Energie label⁴: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

•[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

[bandbreedte] [bedrag] / m2
[bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:

[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]⁵
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

Woning

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
Energie label⁴: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

•[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

[bandbreedte] [bedrag] / m2
[bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:

[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

Getaxeerde woning

Foto getaxeerde woning

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
EnergieLabel¹: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

•[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2
Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:
[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]⁵
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

Woning

Foto woning B

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
EnergieLabel¹: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

•[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
•[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2
Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:
[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

 Getaxeerde woning

Foto getaxeerde woning

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
Energielabel⁶: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

·[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2
Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:
[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]⁵
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

Woning

Foto woning C

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
Energielabel⁶: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

·[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2
Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:
[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

Getaxeerde woning

Foto getaxeerde woning

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
EnergieLabel*: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

·[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2
Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:
[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]⁵
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

Woning

Foto woning D

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
EnergieLabel*: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

·[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
·[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2
Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:
[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

Getaxeerde woning

Foto getaxeerde woning

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
EnergieLabel*: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

*[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2
Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:

[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]⁵
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

Woning

Foto woning E

Adres: [straatnaam] [huisnummer]
Type woning: [type woning]
Bouwjaar: [bouwjaar]
Wijk/buurt: [buurt]
Gebruiksoppervlakte: [oppervlakteBAG]
EnergieLabel*: [energielabel]
Datum vaststellen energielabel: [datum label]

Kwaliteit: ● ● ● ○ ○
Onderhoud: ● ● ● ○ ○
Voorzieningen: ● ● ● ○ ○
Energiezuinigheid: ● ● ● ○ ○
Ligging: ● ● ● ○ ○
Uitstraling: ● ● ● ○ ○
Doelmatigheid: ● ● ● ○ ○

Onderdelen en grootte:

*[onderdeel 1]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 2]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 3]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 4]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 5]: [oppervlakte], [bouwjaar]
*[onderdeel 6]: [oppervlakte], [bouwjaar]

Grondoppervlakte: [oppervlakte]

Grondstaffel⁷

Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2
Staffel 1 [bandbreedte] [bedrag] / m2

Bijzonderheden:

[bijzonderheden]

Verkoopdatum: [datum]
Verkoopprijs: [bedrag]
Datum koopovereenkomst: [datum]
Aandeel reserve VVE: [bedrag]

WOZ-waarde: [WOZ-waarde]

Waardepeildatum: [waardepeildatum]

De woningmarkt in uw buurt¹

De waarde van uw woning wordt beïnvloed door de buurt en de ligging¹. Uw woning ligt in de buurt [buurt]. Enkele kenmerken van deze buurt zijn:

aantal inwoners	[aantal]
aantal woningen	[aantal]
gemiddelde huishoudensgrootte	[getal]
percentage eengezinswoningen	[percentage]
percentage koopwoningen	[percentage]
gemiddelde WOZ-waarde woningen	[bedrag]
Afstand tot grote supermarkt	[getal] km
Afstand tot school	[getal] km
Scholen binnen 3 km	[aantal]

Meer uitleg

Verantwoordingsdocument¹

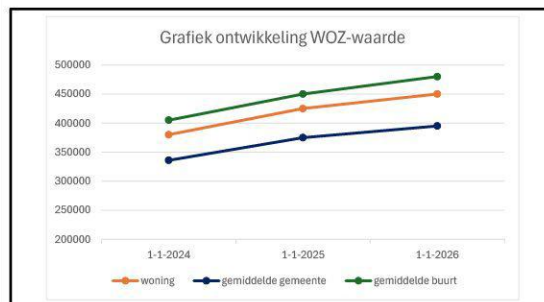
Meer uitleg vindt u in het verantwoordingsdocument. Hierin leest hoe wij de taxaties in de hele gemeente hebben gedaan.

Voor meer informatie
www.wozwaardeloket.nl

Ontwikkeling WOZ-waarden

Voetnoten: Voorstel nieuw taxatieverslag woningen

1. Dit gedeelte van het taxatieverslag is optioneel. De gemeente of uitvoeringsorganisatie mag er zelf voor kiezen om dit al dan niet op te nemen op het taxatieverslag.
2. De toestandspeildatum wordt alleen vermeld wanneer deze afwijkt van de waardepeildatum.
3. De gemeente kan aanvullende contactmogelijkheden opnemen.
4. Energielabels worden alleen vermeld wanneer er minder dan tien jaar voor het desbetreffende belastingjaar een formeel energielabel is vastgesteld en geregistreerd. Het energielabel hoeft daarmee niet overeen te komen met de actuele situatie van de woning. Voor de WOZ-taxatie wordt wel uitgegaan van de actuele situatie van de woning op de toestandspeildatum.
5. De verkoopprijs van de woning waarop dit taxatieverslag betrekking heeft, wordt vermeld wanneer deze recenter is dan vijf jaar voor de waardepeildatum.
6. Er wordt bij een onderdeel uitsluitend een waarde vermeld, indien dit onderdeel in de taxatie afzonderlijk een waarde heeft gekregen. Vaak betreft dit bijvoorbeeld bijgebouwen, zoals een garage.
7. Grondstaffels worden alleen gemeld als in het taxatiemodel gebruik gemaakt van grondstaffels en voor de getaxeerde woning de grondwaarde van belang is (grondgebonden woningen).
8. Dit gedeelte van het taxatieverslag mag ook vervangen worden door een eigen toelichtende tekst.

waarderingskamer

Muzenstraat 73, 2511 WB Den Haag

070 311 05 55

info@waarderingskamer.nl | www.waarderingskamer.nl

Nieuwe adres per 1 september

Anna van Saksenlaan 10, 2593 HT Den Haag

Publicatiedatum 24 juni 2025